

Bq 373/27

A BUDAPESTI II. KERÜLETI KIR. EGYETEMI

KATHOLIKUS FŐGIMNÁZIUM

S A VELE KAPCSOLATOS

M. KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET

ÉVI ÉRTEŚITŐJE

AZ 1914–1915-IKI TANÉVRŐL.

KÖZZÉTESI

SZÖLGYÉMY FERENC

A MAGYAR KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET KORMÁNYZÓJA

ÉS A FŐGIMNÁZIUM IGAZGATÓJA.

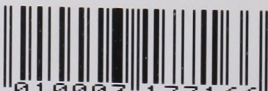
BUDAPEST

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

1915.

2012 AUG 7

FSZEK Központi Könyvtár

0 010003 177166

A BUDAPESTI II. KERÜLETI KIR. EGYETEMI
KATHOLIKUS FŐGIMNÁZIUM
S A VELE KAPCSOLATOS
M. KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET
ÉVI ÉRTESÍTŐJE

AZ 1914–1915-IKI TANÉVRŐL.

KÖZZÉTESZI

SZÖLGYÉMY FERENC

A MAGYAR KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET KORMÁNYZÓJA

ÉS A FŐGIMNÁZIUM IGAZGATÓJA.

BUDAPEST
STEPHANEUM NYOMDA R. T.
1915.

A HÁBORÚ ÉS INTÉZETÜNK.

Pax! pax! clamatur, sed pax
per bella paratur.

Az egész világot megrendítő események hatása alatt állunk, midőn intézetünk ez évi történetéről kell beszámolnunk. A világháború hatása érezhető volt a mi iskolánk életében is, sőt a háborút közvetlenül megelőző események a tavalyi tanév befejezésének szokásos ünnepélyes hangulatát is megzavarták.

Az iskolai év máskor derűs zárónapja megrázó tragikumra virradt: a bizonyítványkiosztás napjának előestéjén, 1914. június 28-án a délutáni órákban terjedt el a fővárosban a szerajevói gyalázatos merényletnek hirc, mely Ferenc Ferdinánd trónörökösünknek és nejeinek, Hohenberg Zsófia hercegnőnek meggyilkolásáról szólt. Ez esemény hatása alól nem volt szabadulás, mindenki érezte a közelgő vihar előszelét s aggodalommal tekintett a jövő rettetes kérdőjele elé.

Ilyen érzelmek hatása alatt gyűlt össze másnap, június 29-én az ifjúság és a tanári kar, hogy ünnepélyes Te Deummal fejezze be az iskolai évet. A Te Deumon egyházi beszéd nem szokott elhangzani, azonban ezen alkalommal dr. Pokorny Emánuel vallástanár a szentmise előtt az oltár lépcsőjéről az ifjúság felé fordulva néhány megható szóban ecsetelte a szerajevói merénylet ocsmányságát. A beszéd a tanulóifjúságra mély hatással volt. Az évváró ünnepélyen az igazgató évváró beszédének is a szerajevói merénylet volt a tárgya, aki a többi között rámutatott arra, hogy nagyon tévednek azok, akik azt hiszik, hogy aljas merénylettekkel az eszméket is meg lehet ölni. Az emberiség haladásának ügyét nem Herostratos és Luccheni-féle alakok képviselik, hanem a jog és kultúra harcosai, akik munkája nyomán áldás fakad. Rámutatott a debreceni merényletre, melyből a hajdudorogi magyar püspökség megújhódva és megerősödve került ki és rámutatott arra, hogy a trón várományosának a hazáért szenvedett halála Ausztria-Magyarországnak minden népét még lelkesebb egyértelműséggel fogja sorakoztatni a dinasztia trónja köré.

Ilyen hangulatban, mondhatni a történelmi idők első pillanataiban elhangzott beszédek hatása alatt oszlott szét az ifjúság és

a tanári kar, hogy a jól végzett munka után a nagy szünetben testileg és lelkileg felüdüljön.

Nem lehet célunk e helyen, hogy a világháború okait, történelmi hátterét bővebben fejtegetjük, nekünk csak az a feladatunk, hogy kimutassuk, minő következményekkel volt a háború a mi iskolai életünkre. Kétségtelen, hogy a háború hatását megérezte minden kulturális intézmény, nagy megnyugvásunkra szolgál azonban az a tény, hogy amíg körülöttünk a világháború viharai zúgnak — hála legyen vitéz katonáink hősieis önfeláldozásának — hazánk területe, leszámítva a rövid ideig tartó kárpáti betörést, ment maradt a háború borzalmaitól.

A mozgósításnak első következménye volt, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter az igazgatónak adott szabadságot július 27-én visszavonta. A fővárosi iskolák épületeit a katonaság foglalta le. A mi intézetünk épületébe augusztus 2-án a 3. bosnyákezred egy zászlóalja vonult be, mintegy 1000 ember, kik összes helyiségeinket lefoglalták; szalmán háltak nemcsak a termekben, hanem a folyosókon és a földött udvaron is. Intézetünk berendezését, melynek kezelése a túlnyomó részben szerb (kisebb részben mohamedán és bosnyák) katonaság kulturérzékét messze túlhaladta, elrontották, elnyűtték. Táborig konyháik a tornaudvaron voltak felállítva; kisebb csapataik ott gyakorlatoztak is. A vízvezetéki csapok állandóan nyitva voltak, gázzal, villamossággal nem tudtak bánni, sokszor egész éjjel világítás mellett aludtak; sőt még az ablakszárnyakat sem tudták becsukni, melyek egész primitív kezeléseitek. Két hetet töltöttek épületünkben, maguk után hagyva oly förtelmes levegőt, melynek páráival a legnagyobb arányú szellőztetésnek is napokig kellett küzdenie, de maguk után hagytak egy szakasz tartalékot is, mely tisztogatás címén a visszamaradt szennyet inkább lerögzíteni törekedett. Tisztjeik közül néhány még huzamosabb ideig való itt tartózkodás által vált az annyira kívánatos tisztogatás akadályává. Augusztus közepén a tanker. kir. főigazgatóság elrendelte a délutáni hivatali szolgálatot is, melyet a fővárosban tartózkodó tanárok végeztek, kik időközben a fővárosnál a szegénygyám hivatalát is ellátták. Ezt a tisztséget Alleram Gyula és Pokorny Emánuel kartársaink az év végéig megtartották és a segélyezés terén szép eredményeket értek el. Ugyancsak ez időtől kezdve egy hónapig, szeptember 15-ig a miniszteri számvevőség kiegészítésére több kartársunk (Besskó Jenő, Csudáky Bertalan, Zombory János) délelőtti és délutáni munkára a minisztériumba rendeltetett. Besskó Jenő a III. ker. főgimnáziumban is teljesített kisegítő munkát. Augusztus 27-én tartotta meg a tanári kar az új tanévet megnyitó értekezletet, melyet az igazgató a következő szavakkal nyitott meg:

«Legutóbbi hivatalos találkozásunk óta állami életünkben oly események merültek fel, melyek arra kényszerítették a hazát, hogy

a becsület és béke között kellett választania. Dicsőségesen uralkodó királyunk, kinek kormányzó bölcsesége oly hűséges őre volt mindig a békének, kénytelen volt harcra szólítani országait és Isten nevében megindítani hadait a fékezhetetlen gonoszság megbüntetésére. Ez események hatása a lelkesülés és áldozatkészség érzelmeit váltotta ki minden hazafi szívében, mely érzelmek csak fokozódnak harcoló seregeink győzelmeinek hallatára. E harc mozgalmi elvonták körünkben is néhány kartársunkat, továbbá a hó első felében hadiszállásul igénybe vett intézeti épületünknek a tanítás és nevelés céljaira való rendbehozatala úgy nálunk, mint sok más intézetben is azt követeli, hogy a tanév megnyitása némi haladékos szenvedjen. Ennélfogva a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi minisztérium úgy rendelkezett, hogy az iskolai évet szeptember 15-én kezdjük meg akként, hogy mi, itthonmaradottak áldozatkész munkakedvvel végezzük hadiszolgálatra bevonult kartársaink munkakörét is és szolgáljuk lelkeséggel a magyar tanulóifjúság vallásos és hazafias nevelésének és tanításának szent ügyét a nehéz időkben, melyeknek eseményei azonban bizonyára megtermékenyítik az ifjúság lelkét is remélhető gazdag aratásra.

Midőn a jelen értekezletet megnyitom, a hazafias érzés egész melegével kívánom Isten áldását hazánk hőseinek az igazság és erkölcs diadalának kivívásáért küzdő fegyvereire, valamint a mi nemzeti kulturánk előbbrevitelét célzó békés munkásságunkra».

A javító- és pótlóvizsgálatokat, valamint a beiratást a rendes időben, augusztus hó 31-én és szeptember elején tartottuk meg, de a tanítást a katonaság kivonulása után szükségessé vált tatarozás miatt csak szeptember 15-én kezdhettük meg. A szeptember 14-én tartott módszeres értekezleten az igazgató felhívta a tanári kar figyelmét, hogy munkásságának minden mozzanatában domborítsa ki a vallásosság és hazaszeretet szent eszméit, mutasson rá, hogy ez eszmék adnak erőt számban kisebb seregeinknek a nagy tömegek felett való győzelemre, a tananyag megválogatásában is úgy járjon el, hogy olvasmányokban és kívülről tanulandó költeményekben szívják fel tanítványaink e nagy erkölcsi értékek tudatát.

Eközben a hadvezetőség egymásután fegyver alá szólította Baros István, Bernolák Kálmán, Knubels Rezső, Mérő István, Nendtwich Jakab és Vajda Károly tanárokat; majd József főherceg úr öfensége udvarához meghívást nyert a hadbavonuló Kratochwil Károly honvéddalezredes helyére Koválik József tanár. A szeptember 15-én megnyitott iskolai év az itthonmaradottak vállaira rakta e hét kartársunk munkakörének terhét. De vállaltuk a munkát készséggel, mert tapasztalunk kellett, hogy a mi helyzetünk némileg kedvezőbb azon intézetekénél, melyekből a beszállásolt katonaság nem vonult ki s melyek emiatt idegen intézetek hajlékát kényszerültek fölkeresni, hogy elő-

adásaikat megtarthassák. Így vette igénybe délutánonként iskolánk termeit szeptember 21-től október 10-ig a II. ker. áll. főreáliskola, naponként $\frac{1}{2}3$ — $\frac{1}{2}7$ -ig itt tartván előadásait. Október 12-től a tanév végéig az I. ker. áll. főgimnázium kilenc osztálya vonult be épületünkbe szintén délutáni előadásokra.

Intézetünkben a tanítás rendben folyt, az ifjúság buzgón és komolyan végezte munkáját, talán még buzgóbban, mint más években. Míg hős katonáink odakinn önfeláldozó bátorsággal védik a hazaföldjét, rendkívül nagy fontosságú dolog, hogy a kulturális élet idehaza tovább folyjon a rendes medrében. Nagy elismeréssel kell tehát adóznunk Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszternek, aki megvalósította azt az elvet, hogy az iskolai tanításnak a háború alatt sem szabad szünetelnie és ezen elvét olyan erélyesen vitte keresztül, hogy több helyen az elemi iskolai tanító bevonulása esetén a lelkész volt köteles elvállalni a tanítás fontos munkáját. Így történt, hogy az iskolák hangos csarnokai nem némultak el és folyt a serény munka, bár a rendesnél szerényebb keretben, ebben a háborús esztendőben is.

Az év elején a szorgalmi időből nem sokat veszítettünk, a hiányokat szünnapok redukálásával igyekeztünk pótolni, annál érzékenyebben érintett azonban a május 5-én leérkezett miniszteri rendelet, amely elrendelte, hogy a tanítás a vizsgálatokkal és a bizonyítványok kiosztásával együtt május hó 22-ére fejeztessék be. Mi ezt a hátralevő időt a lehető leggazdaságosabban használtuk fel: a tanítás tovább tartott az érettségi írásbeli vizsgálatok megkezdéséig és az osztályvizsgálatokat az utolsó négy napon, május 19—22-én tartottuk meg. Ez a miniszteri rendelet a szorgalmi időből épen egy egész hónapot vett el és így az ismétlések, összefoglalások elmaradása a vizsgálatok alkalmával nagyon meglátszott a tanulók gyengébb előkészültségén.

«Ne gondolja senki, hogy ez évben rendes tanítás lesz!» E szavakkal kezdi az év elején elmélkedését egyik tanügyi folyóiratunk. Ezen szavak igazságát mi is kénytelenek vagyunk elismerni, de csak annyiban, hogy egyes bevonult kartársak szaktárgyainak ellátására nem vállalkozhatott senki és így a torna és szabadkézi rajz tanítása a tanker. főigazgatóság jóváhagyásával egész éven át teljesen elmaradt. Így járt a gyorsírás és egyéb mellékes tárgy is. Első eset önképzőkörünk félszázados történetében, hogy ez évben a Vörösmarty-önképzőkör meg sem alakulhatott, mert délután az osztálytermeket az I. ker. főgimnázium ifjúsága foglalta le és így az önképzés csak arra szorítkozott, hogy az igazgató intézkedése folytán a felsőbb osztályú tanulók a magyar nyelvi órák keretében hazafias költeményeket szavaltak.

Immár tíz hónapja tart ez a rettenetes világháború és e nehéz időkben csak a munkában kereshettünk vigasztalást. Attól tartottunk, hogy a háborúnak változó napihírei, melyek lelkünket hol örömmel, hol hazafias aggodalommal töltötték el, a tanulóifjúság lelkét is any-

nyira felzaklatják, hogy nem találja meg azt a nyugodt lelkiállapotot, amelyet a komoly tanulás megkíván. De a dolog jobban sikerült, mint gondoltuk volna, az ifjúság maga is belátta, hogy nem elég csak lelkesedni, vagy aggódni a haza sorsán, hanem tenni is kell valamit a hazáért. Az ifjúság figyelmét folyton ébren tartottuk, hogy nekünk, akik itthon maradtunk, szintén ki kell vennünk részünket a nemzeti munkából és polgári foglalkozásunk teljesítése mellett közre kell működnünk minden oly akcióban, mely a háború céljait szolgálja. Mert a modern háború a nemzetek nagy erőpróbája, amelyben mindenki küzd és az a nemzet fog győzni, amelyik jobban bírja gazdasági erővel, idegek ellenállásával és lemondással, ahol nagyobb és törhetetlenebb a győzelemre törekvő akarat és ahol a katonai, gazdasági és morális tényezők erejük végső megfeszítésével harcolnak a győzelemért. Ezt a nagy gondolatot mélyen átérezte az ifjúság és a tanári kar és közreműködésével mindenki igyekezett kivenni részét a hazafias munkából. Ez a közreműködés természetesen leginkább a segélyezésben, a hadicélokra való gyűjtésben és hadikölcsönök jegyzésében nyilvánult. A betegápolás nagy munkájában ifjúságunk iskolai elfoglaltsága miatt nem vehetett részt, csak annyiból, hogy cserkészifjaink augusztustól szeptember elejéig hetenként kétszer huszonnégy órás szolgálatot teljesítettek a budapesti mentőegyesületnél.

A segélyezés ügyét felsőbbbségi rendeletek indították meg oly irányban, hogy a hadbavonultak gyermekeinek tandíjjal, tankönyvekkel való gyámolítását az intézetek figyelmébe ajánlották. Ehhez képest tanártestületünk a tandíjmentesség megadásánál elsősorban ily tanulókat vett figyelembe; de ezen túl egyes intézeti alapokból felsőbbbségi engedelemmel több tanulóknak fizette ki tandíját összesen 414 korona értékben.

A tanártestület hadba nem vonult tagjai havi fizetésük 1%-át adományozták a hadsegélyező céljaira, mi mellett mint külső társadalmi intézmények tagjai is kivették mindenütt részüket a jótékony-ság gyakorlásából. Az 1%-nyi adományok összege 620 koronát tett ki az év folyamán. Társadalmi úton hadi jótékony célokra a testület tagjai szintén elég jelentékeny összeget áldoztak.

Figyelemreméltó eredményt ért el a tanulók által eszközölt gyűjtés is, melyből szeptember hóban a Hadsegélyzőnek 500, a Vöröskeresztnek 500, októberben a Hadsegélyzőnek 165.50, a Vöröskeresztnek 165.50 koronát küldtünk, mint a házikápolnánk perselyébe e célra befolyt adományt. A főgimnáziumunkkal kapcsolatos m. kir. Ferenc József-nevelőintézet növendékei önmegadóztatás útján októberben 500 koronát küldtek be a Hadsegélyző Bizottságnak. A hőseink karácsonyfájára való gyűjtés eredményeül novemberben 1000 koronát küldöttünk. A Vöröskeresztnek a lábbadozók otthonára 50 koronát,

Vajda Károly népfelkelő főhadnagy kartársunk felhívása folytán a népfelkelők téli ruhával való ellátásához 96'65 koronával járultunk. Emellett jelvények és sorsjegyek vásárlása által is megadóztatta magát tanulóifjúságunk.

Beszereztünk 186 drb vetítőképet, melyek a jelen háborút mutatják be. Ezeket Besskó Jenő tanár mutatta be a tanulóknak 20 fillér belépődíj mellett. Az így nyert bevételből, valamint a március 15-én rendezett ifjúsági matinée jövedelméből a székesfővárosi leányiskolák Vöröskereszt bizottsága 25, az Erzsébet-Otthon Egyesület katonatiszti árvák otthonára 50, a Vöröskereszt hadifoglyok javára rendezett gyűjtése 50, a megvakult katonák javára rendezett gyűjtés 50 koronában részesült. Meg kell említenünk az ifjúsági Mária kongregáció által rendezett színielőadás 170 korona jövedelmét, mely összeg az elesettek árváinak jutott. A Hohenberg Zsófia gyermekvédelmi alap javára a tanulók gyűjtéséből 30 koronát küldöttünk. A március 15-iki ünnepély magasan kiemelkedett a szokásos intézeti ünnepek közül főként a zeneszámok nagyszerű előadásával, de vendégeink nagy számával is, kik közt Majláth gr. erdélyi püspök is volt; ez ünnepen búcsuzott el ifjúságunk Bódy István, Csáky Árpád gr., Fehér László, Gobetzky Leó, Jávorszky Imre, Krajacz Farkas, Nagy Móric, Oltay Aladár és Serényi István gr. VIII. oszt. tanulóktól, kik mint népfelkelői szolgálatra alkalmasak, önkéntesek lettek s az érettségi bizonyítványt mindnyájan kiérdemelve hadba vonultak. Ez alkalomra dr. Pokorny Emánuel kartársunk három darab arany jutalmat ajánlott fel oly költemény díjazására, mely legszebben fejezi ki a hadbavonuló tanuló társaktól való búcsút. E díjat Deréky Andor VIII. oszt. tanuló, Ferenc József-nevelőintézeti növendék nyerte el ez ünnep alkalmával előadott költeményével.

A hadikölesönre történt aláírások intézetünk részéről a következők voltak: Segítő Egyesületünk részéről 20.200 K, alapítványokból 600 K, a tanártestület részéről 2750 K, zárolt darabokban 11.900 K, a tanulóifjúság körében alapítványként kezelendő 750 K, melyből a VII. osztály egymaga 400 K-t jegyzett, a m. kir. Ferenc József-nevelőintézeti növendékek részéről 600 K, összesen 36.800 korona.

Igy átlag számítva, a segítőzésből minden tanulóra közel tíz korona esik, ami oly eredmény, melyre mindenkor büszkén hivatkozhatunk. Éreztük és az ifjúsággal is igyekeztünk megértetni, hogy ebben a háborúban veszedelemben forog hazánk fennmaradása és hogy ezt a háborút végig kell küzdenünk minden erőnk megfeszítésével, elszánt akarattal, áldozatkészséggel — és győzelemmel kell befejeznünk.

Ez a háború nem tisztán gazdasági háború, belejátszanak a politikai, nemzeti aspirációk, ellenségeinknek terjeszkedési vágya és sok tekintetben a nemzeti hiúság kérdése. Az ántánt-hatalmak valóságos

összeesküvést szóttek ellenünk, hogy megfojtsanak és feldaraboljanak bennünket. Szerbia féktelen izgatásai és Oroszország terjeszkedési vágya idézte elő a háborút és amidőn a mi dicső szövetségünk, Németország az erkölcs és az igazság nevében a mi segítségünkre sietett, szemben találta magát Franciaországgal, melynek politikusai negyven esztendő óta a reváns eszméjéből élnek és amelynek népe nemzeti hiúságból még most is hisz a gloire eszméjében és szemben találta magát Angliával, mely régóta irigykedő szemmel nézte Németország nagyarányú gazdasági fejlődését. Ime, mennyi motívum fonódik össze a háború okainak előidőzésében és annál inkább bele kell nyugodnunk azon tétel igazságába, hogy ez a háború valóban elkerülhetetlen volt.

Ellenségeinket gyűlöljük, vagy megvetjük, de legalább tisztában lehettünk irántunk táplált érzelmeikkel, hanem az a hitszegés és árulás, melyet 33 éven át volt szövetségünk, Olaszország velünk szemben elkövetett, példátlanul áll a világtörténelemben és megingatja az emberek becsületességébe vetett bizalmunkat. Erre célzott az igazgató, midőn 1915. május 22-én, közvetlenül az olasz hadüzenet előtt az évváró ünnepélyen így szólt az ifjúsághoz:

«Midőn nyolc hónappal ezelőtt tanévmegnyitásra ebben a teremben összejöttünk, azt reméltük, hogy előbb tartjuk meg azt a Te Deumot, mely a háború győzelmes végét jelenti, mint azt, mely a tanévet zárja be. Azonban csalódtunk. Fegyvereink diadalmas útja elé új akadály gördült. Mi itt az erény, becsület, hűség szent tanait hirdetjük, most pedig ezek helyébe a bűn, álnokság, hűtlenség lépett. Ez azonban nem térít el minket a hittől, hogy győzelmet csak Isten adhat, csak erény vivhat ki. Ebben a háborúban erő tekintetében ellenségeink vannak túlsúlyban, de a Kárpát szent bércei közt harcoló hős katonáink erényben messze felülmulják elleneinket». Azután buzdította a tanulóifjakat, hogy a szünidőben is tegyék meg kötelességüket Isten, embertársaik és önmaguk iránt, dolgozzanak, munkálkodjanak, hogy majdan hasznos polgárai lehessenek e hazának és szabadságunkat minden ellenséggel szemben mind erénnyel, mind fegyverrel megvédelmezhessek.

Kartársaink közül hatan vannak a harctéren, volt tanítványaink közül pedig nagyon sokan. Ezeknek teljes névsorát még az adatok hiányossága miatt nem közölhetjük. Meleg szívből kívánjuk, hogy győzelmes csaták után épségben, egészségben hazatérve mentől előbb üdvözölhessük őket a mi körünkben. Volt tanítványaink közül néhányan a harctéren hősi halált haltak, akiknek emlékét majdan a háború befejezése után fogjuk megörökíteni, hogy a hősiesség és hazaszeretet örök példaképei gyanánt szerepeljenek a jövő nemzedék előtt és tettekre buzdítsák az utódokat.

Nehéz esztendőnk volt, nyolcadosztályú tanulóink egy részét

már az iskola padjaiból harcba szólította a haza, a tanári testület itthonmaradt tagjainak a hadbavonult kartársak munkakörét is vállalva fokozottabb munkát kellett végezniök, pedig a háború változó hullámai nem biztosították számunkra azt a lelki nyugalmat, amelyet minden kulturális munka megkíván. Egész éven át kétség és remény között hánykolódott lelkünk a galíciai fényes győzelmekig, amidőn egész május hónapban át lengett a nemzeti zászló intézeti épületünk ormán, hirdetve az elért fényes eredmények után, hogy a végső győzelem a miénk lesz.

Dr. Zombory János.

KIMUTATÁS

a főgimnázium azon volt növendékeiről, akik a világháborúban résztvettek és résztvesznek.

1. *Kitüntetést kaptak*: Bihar Elemér alezredes (érdemkereszt és signum laudis), dr. Schatz Róbert, Schweitzer Bruno (signum laudis), Wettstein János (signum laudis és vaskereszt), Wettstein Miklós (hadseregpar. dicséret), Zubriczky Béla százados (vaskoronarend és vaskereszt), Groffits Dezső (signum laudis), Ambrózy György (érdemkereszt), gr. Bethlen Ferenc (sign. 1.), Barcsay László (arany vit. érem és két ezüst vit. é.), dr. Bárczy István (sign. 1.), br. Bánffy Endre (nagy ezüst vit. é.), dr. br. Bohus István (nagy ezüst vit. é.), gr. Arz Roderik (vaskereszt), Bóné Rudolf (sign. 1.), gr. Draskovich Iván (sign. 1.), Gschwindt Ernő (sign. 1.), br. Liphay Antal (kis ezüst vit. é.), br. Liphay Béla (nagy ezüst vit. é.), Münzberger Ferenc (sign. 1.), dr. Patay Samu (sign. 1.), Prónay Pál (érdemkereszt), Saárossy-Kapeller Kamillo (sign. 1.), Sauska István (sign. 1.), Szathmáry-Király Pál (sign. 1.), br. Szentkereszthy György (nagy ezüst vit. é.), Taschler Guido (sign. 1.), gr. Vay Arthur (sign. 1.).

2. *Megsebesültek*: dr. Ernyei Béla, Fögl József (két ízben), Gyurits István, Juranits Albert (két ízben), Körömy Zoltán, Lász Béla, Lindner Károly, dr. Mindszenti Mihály, Pongrácz Pál, Strašimir Milán, Schweitzer Bruno, dr. Weber József, Schmidt Jenő, Takáts Guidó, Oláh István.

3. *Hadi fogságba estek*: Bogyó Géza, br. Jungensfeld Tivadar, dr. Kollár László, Mindszenti Boldizsár, Mohilla Valér, Vigh Győző, Herrmán Antal, Kadnár Sándor, Vezsenyi Jenő, br. Bohus István, Schulek György.

4. *Elestek*: Dungserszky Iván, Georgi Sándor, Hendel Andor, Nagy Jenő, dr. Nagy László, gr. Nemes Nándor, Oeffner Rezső, Palmer Tibor (sebeiben meghalt), Szukováthy Jenő, br. Szentkereszthy György, Hein Jenő, Hómann Ottó.

5. *A hadseregben szolgálnak*: József Ferenc főherceg, Aba Botond, Andreánszky István, Balonyi Ágoston, Balonyi Imre, Balonyi Tibor,

Bódy István, Bujanovich Albert, Bundalek Antal, Bandat Horst, Baumerth Géza, dr. Becsey Oszkár, Czeitler Károly, Borhy Miklós, Borhy István, gr. Csáky Árpád, Csorba István, Dominek József, Erdélyi Ferenc, Erős László, Erős Gusztáv, dr. Farkas Oszkár, Fehér László, Fischer Béla, Gülcher Hermann, Gröger Rezső, Gobetzky Leo, Gruber Alfréd, dr. Gombár Tivadar, dr. Gööz Zoltán, Gaizler Gyula, Hayduck Gyula, Hintz Vilmos, Herald Ferenc, dr. Herresbacher Árpád, dr. Horváth Kornél, Hirsch István, Hoor-Tempis István, Jalsoviczky István, Jalsoviczky Sándor, Jávorszky Imre, Janovics György, Keömley Aurél, Krajac Farkas, Kászonyi Béla, Kenessey István, Katona Gábor, Katona Nándor, Kollár Lajos, Koch Rezső, Laehne Tibor, Lenck Béla, Lenck Dezső, Lingauer Jenő, Madarassy Andor, Milosevics János, Malobiczky Ferenc, Mészöly Pál, Mezey Lajos, Nagy Móric, gr. Nemes András, gr. Nemes János, Örfly N., Oltay Aladár, Otlík László, Paksy József, Pogáts Lóránt, Ruszwurm Rezső, Rauscher Lajos, Rieger Gyula, Rotta Nándor, Rátkay László, Rozsnyay Kálmán, Seč Ágost, gr. Serényi István, Schweitzer Gyula, Schlott Ferenc, Schwingshagl Hugó, Sevcsik István, Steiner Félix, Szőnyi Gyula, Szőnyi László, Szölgyémy Ferenc, Szalay Zoltán, Szabady Vilmos, Szabó Viktor, Szabó Ferenc, Sándy Róbert, Szeiberth Sándor, Szigetváry Géza és Zoltán, Terbócz Imre és Miklós, Vogel József, Vajda Károly, Vigyázó Miklós, Vitéz János. br. Vécsey Gábor, br. Vécsey Sándor, Vigh Béla, Witkowszky Béla, Zotter József, Zsámboki Miklós és Tódor, Hiesz Sándor dr., Szebeny Miklós, Hegedüs Béla és Jenő, Lingauer István, Bartha Liviusz ezredes, Érczhegyi István, Hanskarl Sándor, Kolossváry Pál, Tarnóczy Aladár, Wahlner Aladár, Móczár Elemér, Groffits Dezső, Buda Jenő, Pfisterer Lajos, Gruber Román, Horváth Gyula és Béla, Bizaglich Ferenc, Krausz József, Exner László, Ambrózy György, báró Biedermann Elek, báró Csávossy József, dr. br. Bohus István, br. Bohus László, br. Bohus Zsigmond, dr. gr. Bethlen Pál, gr. Bethlen Béla, gr. Bethlen Ödön, dr. gr. Bethlen György, Barcsay László, gr. Béli Kálmán, br. Baich Péter, br. Bálintt Károly, Halász Zsigmond, Fáy László, gr. Draskovich Iván, gr. Serényi László, Justh Andor, Wodianer Béla, Kenyeres János, Perczel József, Prónay Pál, Rónay Béla, gr. Wilczek Vilmos, Seethal Ferenc, Lukács Ernő, Malatinszky Ferenc, Malatinszky István, Morvay Ákos, gr. Teleki Sándor, Szmrecsányi Dárius, Szmrecsányi Imre, Szentkirályi Béla, Szathmáry Király Pál, Solymos Elemér, Huszár Aladár, Huszár Tibor, Polyák István, Unger Béla, Unger Ervin, gr. Vay Arthur, br. Vay László, br. Vay Miklós, Törley Tibor, br. Jeszenszky Andor, Spónér Ödön, dr. Baross Endre, Bóné Rudolf, Farkas Ferenc, Czárán Viktor, gr. Wass Endre, dr. Szilassy István, Szilassy László, Czell Benő, Gyertyánffy Andor, Schulpe Emil, Kövesdy Lajos, Bertényi Imre, Hartmann György, Fodor Jenő, Ocskay István, dr. Patay Samu, Siklódy István, dr. Tomcsányi Vilmos, Szent-Iványi József, gr. Waldeck Frigyes,

br. Bánffy Endre, Borhy István, Sauska István, Braun Zoltán, Fejér Tibor, Trifunác Koszta, Vezsenyi Jenő, dr. Ábrányi Kornél, Hoffer László, Borbély Gábor, dr. Vermes Gyula, Kazy János, Gschwindt Ernő, Wälder Gyula, Markovics Rezső, Enyedy István, Glósz Miklós, Huber Kornél, dr. Sántha Sándor, Kovács Aladár, Taschler Guido, dr. Bárczy István, Knöpfler Albert, Kenessey Pongráz, Krajcsovics Ottó, Vuk Gyula, Saárossy-Kapeller Kamillo, Litsek Ákos, br. Haupt-Stummer Ágost, Selevér György.

NIKOLICS IGNÁCZ.

Hadbavonult tanártársaink hősi példája azt mutatja, miként kell élni és halni a hazáért; mi, itthonmaradottak, a béke műveinek továbbfejlesztéseért élünk és míg sajtó várakozással tekintünk a hazánk északi határán dúló események fordulatai felé, elmerülünk a munkába, hogy meg ne akadjon, hanem épüljön tovább a kultúra, melynek melegében fogja majd a nemzet kipihenni mai rettentő fáradalmait.

A fellobogó hazaszeretet esztendejét éljük, munkánk tudatosabban, mint valaha, szolgálja ez eszmét. A hazaszeretet lényege abban áll, hogy a kötelességteljesítés bármely pontjára állítson minket hivatásunk, ott egyszerűtetünkkel, megbízhatóságunkkal, legjobb tudásunkkal álljunk helyt, hogy munkánk nyomán a lehető legnagyobb eredmény háramoljék a közre, a hazára. A tanár munkája a szeretetben felolvadó energia, mely fölszereli az ifjúság értelmét a jövő küzdelmeire, mely táplálja, éleszti a lélek hevét az elhintett magvak megérlelésére. Lehajolva a kis ember értelméhez, bontogatni előtte az élet nagy titkait, feltárni előtte a társadalmi lény hivatásának nagy körét, megedzeni az erőket, melyek az életben értéket jelentenek; állani előtte például vallásosságban, erényben, kötelességteljesítésben, kitartó munkában; fogékony megértéssel fogadni kicsinyes bajaik közlését, szeretettel kezelni bontakozó életjelenségeiket, a bátorító bizalom nyelvén érintkezve velük, lenni közöttük ifjává, midőn sokszor görnyedezik a lélek az élet nagy terhei alatt s röpülésre bátorítani az erőre kapó ifjú szárnyakat, midőn magunk elfogódott lélekkel csüggedünk. Ám a jó tanárt a legsúlyosabb helyzetekben is fönntartja, emeli a hivatás nem lankadó átérzése, az ifjúság őszinte szeretete.

Míg e sorokat rovom, NIKOLICS *IGNÁC tanári egyéniségének képe áll előttem, akit Ő Felsege a folyó iskolai év elején főgimnáziumi igazgatói címmel tüntetett ki. Ám e szavak halványan tudják csak rajzolni az élénk, derűs képet. Huszonkilenc esztendeje immár, hogy tanít; fiatalkorában már azoknak az apáknak volt tanára, akik most hozzák az intézetbe gyermekeiket s mély megnyugvással bizzák annak kezére, akinek meleg szivéből vette egykor táplálékát az ő szellemük.

NIKOLICS IGNÁCZ élő tradíciója a mi intézetünknek; főgimnáziumunkban végezte a középiskola összes osztályait, mint kezdő tanár is ez intézethez nyert kinevezést és egész tanári szolgálata itt folyt le, istenáldotta mukássága végig ennek az iskolának gyümölcsözőtt. Itt él közöttünk, mint szerető kartárs, mintája a pontosság-nak, a kötelességtudásnak, fiatalos hévvel serénykedő munkása az iskola ügyének. Lelke derűs nyugalmának szemléletén meg kell értenünk a jól végzett munka emelő tudatát. Az ő öröme a legfelsőbb kitüntetés fölött a mi örömünk is, hiszen a mi szívünk szavazata szerint is érte őt. Legyen továbbra is göröngytelen az út, mely pályáját jelzi és táplálja lelkét a közmegebecsülés, melyben társadalom, kartársak és tanítványok egyaránt részesítik.

† BERMÜLLER FERENC.

1842—1915.

A tanítvány hálájának csekély adóját rovom le, amikor néhány sorban szeretett egykori tanáromról, a nemrégien elhunyt BERMÜLLER FERENC RÖL emlékezem meg. Mostani tanítványaink ugyan nem ismerték az elköltözöttet, de akárhánynak a szülője a hálás kegyelet érzésével olvassa majd e néhány sort, visszaidézvén emlékezetébe a szigorú, de nemeslelkű tanár képét.

BERMÜLLER FERENC az 1842. év július hó 15-én Vaskuton, Bács-Bodrog megyében született. Középiskolai tanulmányait Kalocsán, Baján és Pécssett végezte, mindenütt a legjobb tanulók sorába küzdvén fel magát. A pécsi kath. főgimnáziumban az 1861. évben tett érettségi vizsgálat után 1861—1863-ig a budapesti tudományegyetemen theológiát hallgatott, 1863—1865-ig ugyanott a bölcsészeti kar hallgatója volt. 1865-ben a pécsi kath. főgimnáziumban mint pót-tanár, majd a tanári képesítővizsgálat sikeres letétele után ugyanazon intézetben mint rendes tanár elöljárói legnagyobb elismerését vívta ki. 1869-ben a filozófiából nyert képesítést. Hétévi működés után 1872. okt. 2-án a pécsi áll. főreáliskolához, nevezték ki, honnan négyévi dicséretes munkálkodás után a vallás- és közokt. m. kir. miniszterium a budapesti II. ker. kir. egyet. kath. főgimnáziumhoz helyezte át. Ebben az intézetben működött az 1897. évig, amikor a miniszterium augusztus hóban saját kérelmére állandó nyugalomba helyezte. Az intézetben való 20 évi áldásos működése egész ideje alatt a kiváló fegyelmező, a lelkiismeretes, pontos, ügybuzgó, rendszerető és erélyes tanfőúr mintaképe volt, akiben szigorúsága ellenére is a nemeslelkű, az ifjúságot atyailag szerető tanárt ismerték fel az őt igaz szeretettel körülvevő tanítványok. Kitűnő eredménnyel tanította a latin és különösen görög nyelvet, melyet nagy szeretettel művelt. Távozása tanártársait és tanítványait egyaránt fájdalmasan érintette.

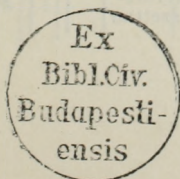
Nyugalombavonulása 18-ik évében, az 1915. évi április hó 8-án szenderült jobblétre élete 73-ik évében. Koporsóját volt tanártársai és tanítványai nagyszámmal állották körül, könnyel áldozván a szeretett tanár emlékének. Intézetünk április 13-án tartott szentmisét

az elhunyt lelki üdvéért. Az elhúnytak intézetünk iránt való szeretetéről és nemes gondolkozásáról tesz tanuságot, hogy szerény hagyatékából 250 koronát hagyott egy alapítványra, melynek évi kamatait a budapesti II. ker. kir. egyet. kath. főgimnáziumba járó bármely vallású, szegény, szorgalmas tanuló élvezze. Az alapítványt az örökhagyó kívánsága szerint az igazgató és a tanári kar kezeli. Többi hagyományai is az elköltözött nemeslelkűségére vallanak.

Kartársai és tanítványai hiven őrzik meg a kötelességteljesítő, lelkiismeretes, pontos és igazságos tanár emlékezetét.

Nyugodjék békében!

Nikolics Ignác.

I.

A TANINTÉZET BELÁLLAPOTA.

1. Személyi állapot.

a) *A tanári testület és a tantárgyfelosztás.*

Sorszám	A tanár neve	Szak- tárgyai	Hány éve tanít ?	Hány éve tanít ezen intézményben ?	Mily tárgyakat tanított ?	Mely osztályban ?	Heti hány órában ?	Összes heti óraszám ?	Jegyzet
1	<i>Szölgvény Ferenc,</i> a m. kir. Ferenc József-nevelőint. kormányzója, főgimnáziumi igazgató	magyar, latin	29	8	filozófia	VIII.	3	3	
2	<i>Dr. Alleram Gyula,</i> r. tanár	latin, görög	7	7	latin görög r. geom.	VII. V. VII. VIII. I.	5 4 4 3 3	19	A VII. osztály főnöke s a Cserkész-csapat felügyelője
3	<i>Baros István,</i> h. tanár	latin, történelem	4	2					Hadba vonult
4	<i>Dr. Bartha József,</i> r. tanár	magyar, latin	22	7	magyar latin	II. VII. VIII. II.	5 3 3 6	17	A II. oszt. főnöke.
5	<i>Bernolák Kálmán,</i> r. tanár	mennyiségtan, természettan	7	5					Hadba vonult
6	<i>Besskó Jenő,</i> r. tanár	mennyiségtan, természettan	14	7	mennyiségtan természettan	III. VI. VIII. VII. VIII.	3 4 2 4 4	17	A VIII. oszt. főnöke, a fiz. szertár őre
7	<i>Csudáky Bertalan,</i> F. J. N. nevelő-tanár	magyar, latin	18	18	gp. irod. földrajz	VI. II.	3 3	6	
8	<i>Dr. Horváth Kálmán,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő-tanár	mennyiségtan, természettan	7	7	mennyiségtan	II. IV. VII.	4 3 3	10	

Sorszám	A tanár neve	Szak- tárgyai	Hány éve tanít?	Hány éve tanít ezen intézményben?	Mily tárgyakat tanított?	Mely osztályban?	Heti hány órában?	Összes heti óraszám?	Jegyzet
9	<i>Izsépy Béla,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	földrajz, termé- szetrajz	7	5	földrajz termé- szetrajz	III. V. VI.	2 3 3	8	Értekezleti jegyző
10	<i>Knubels Rezső,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	német, latin	12	12					Hadba vonult
11	<i>Koválik József,</i> r. tanár	földrajz, termé- szetrajz	28	11					László főher- ceg ő fensége nevelésének vezetése cél- jából egy évi szabadságot nyert
12	<i>Dr. Kozák Lajos,</i> F. J. N. nevelő-tanár	magyar, latin	3	3	magyar latin termé- szetrajz	IV. IV. IV.	4 6 3	13	A IV. oszt. fő- nöke, az ifjú- sági könyv- tár őre
13	<i>Mérő István,</i> r. tanár	r. geom. szabad- kézirajz	19	15					Hadba vonult
14	<i>Mikus László,</i> r. tanár	földrajz, törté- nelem	30	4	földrajz történe- lem	I. III. IV. VI. VII. VIII.	3 3 3 3 3 3	18	A művelő- déstört. szertár őre
15	<i>Nendtwich Jakab,</i> r. tanár	torna, vívás	23	23					Hadba vonult
16	<i>Nikolics Ignác,</i> c. igazgató	latin, görög	29	29	latin magyar	VIII. I. I.	4 6 5	15	Az I. osztály főnöke
17	<i>Dr. Pokorný Emánuel,</i> r. tanár	vallás- tan	29	29	vallástan	I–VIII.	2-2	16	
18	<i>Szentesi Béla,</i> F. J. N. nevelő-tanár	mennyi- ségtan, termé- szettan	6	4	mennyi- ségtan r. geom.	V. IV. II. I.	3 2 3 4	12	
19	<i>Dr. Szörényi József,</i> r. tanár	magyar, német, latin	24	7	német	III. IV. VI. VII. VIII.	4 3 3 4 3	17	
20	<i>Szuchy Endre,</i> r. tanár	latin, görög	24	24	latin görög gp. irod.	VI. VI. V. VII. VIII.	5 4 3 3 2	17	A VI. osztály főnöke, a Segélyző- Egyesület vezetője
21	<i>Vajda Károly,</i> F. J. N. nevelő-tanár	latin, törté- nelem	14	14					Hadba vonult

Sorszám	A tanár neve	Szak- tárgyai	Hány éve tanít ?		Mily tárgyakat tanított ?	Mely osztályban ?	Heti hány órában ?		Jegyzet
			Hány éve tanít ezen intézményben ?	Hány éve tanít ezen intézményben ?			Osszes heti óraszám ?		
22	<i>Dr. Vári Rezső,</i> r. tanár, egyet. ny. rk. tanár	latin, görög	23	7	—	—	—	—	Az 1914—15. évben tanul- mányi sza- badságon
23	<i>Zander László,</i> r. tanár	latin, német	6	3	magyar latin r. geom. német termé- szetrajz	III. III. III. V. I.	4 6 2 3 2	17	A III. osztály főnöke
24	<i>Dr. Zombory János,</i> r. tanár	magyar, latin	22	22	magyar latin történe- lem termé- szetrajz	V. VI. V. V. II.	3 3 6 3 2	17	Az V. oszt. főnöke

b) Hitoktatók.

1. **Ulicsák Béla** gör. szert. rk. hitoktató.
2. **Reif Pál** ág. h. ev. hitoktató.
3. **Varga Antal** ref. hitoktató.
4. **Józan Miklós** unit. esperes.
5. **Nedelykovits Velimir** gör. kel. szerb. főesperes,
6. **Bogoevicu Ghenadie** gör. kel. román hittanár,
7. **Dr. Edelstein Bertalan** rabbi.

tanították a vallástant heti 2—2 órában.

c) A tanároknak a gimnáziumon kívül elfoglalt tisztségei és lakásuk.

Szölgyémy Ferenc, a Kath. Középkolai Tanáregyesület elnöke, a Szent-István-Társulat számvizsgálója és igazgatóságának és irodalmi bizottságának tagja, a Patronage-Egyesület és a Szent-László-Társulat választmányi tagja, a Fiatalkorúak Felügyelő Hatóságának tanácselnöke, az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület és a Szent Imre Főiskolai Internatus Egyesület igazgatósági, a budapesti II. kerületi munkás-gimnázium igazgatóválasztmányi, a Philol. Társaság és Uránia Egyesület rendes tagja. Lakik a főgimnázium épületében.

Dr. Alleram Gyula, a Kath. Középk. Tanáregyesület, a Buda-pesti Philologiai Társaság és a Szent-István-Társulat tagja; székes-fővárosi közgyám. Lakik: I., Verbőczy-utca 17.

Baros István, a Kath. Középisk. Tanáregyesület és a Szent-István-Társulat tagja. Népfőlkelő főhadnagy.

Dr. Bartha József, az Orsz. Középisk. Tanáregyesület és a Néprajzi Társaság rendes tagja, a Kath. Középisk. Tanáregyesület titkára, a Pázmány-Egyesület választmányának, a Szent-István-Társulat igazgatóságának s tudományos és irodalmi osztályának tagja. Lakik: IX, Ferenc-körút 32.

Bernolák Kálmán, a fiatalok budapesti felügyelő-hatóságának és a Kath. Patronage-Egyesület működő tagja, a Kath. Tanáregyesület tagja, tartalékos főhadnagy. Lakik: I., Szendi-utca 3.

Besskó Jenő, az Orsz. Paed. Könyvtár és Tanszermúzeum tanácsának külső tagja, a Kath. Középisk. Tanáregyesület, a Gyakorló Főgimnázium-Egyesület, az Uránia Tudományos Egyesület, a Kir. Magy. Természettudományi Társulat, az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat, az Orsz. Magy. Iparművészeti Társulat, a Szent-István-Társulat rendes tagja. Lakik: II., Szász Károly-utca 4.

Csudáky Bertalan, a Budapesti Paedagogiai és Philologiai Társaság, az «Uránia» tudományos egyesület, a Magyar Földrajzi Társaság, az «Otthon» írók és hírlapírók körének, a Margit-körúti iskolaszéknek és a g. kath. Egyháztanácsnak rendes tagja. A m. kir. Ferenc József nev.-intézet könyvtárának őre. Lakik: a főgimnázium épületében.

Dr. Horváth Kálmán, az államtudományok doktora, az Orsz. Középisk. Tanáregyesület, a Kath. Középisk. Tanáregyesület, a Kir. Magy. Természettudományi Társulat és a Szent-István-Társulat rendes tagja, a budapesti Kath. Tanári Kör háznagya. Lakik: a főgimnázium épületében.

Izsópy Béla, a Kath. Középisk. Tanáregyesület, a Kir. Magy. Természettudományi Társulat rendes tagja. Lakik: I., Maros-utca 27.

Knubels Rezső, a Budapesti Philologiai Társaság és a Kath. Középisk. Tanáregyesület rendes tagja. Lakik: II., Tölgyfa-utca 14.

Koválik József, lakik: II., Albrecht-út. 12.

Dr. Kozák Lajos, a Kath. Tanáregyesület és a Magyar Irodalomtörténeti Társaság rendes tagja. Lakik: a főgimnázium épületében.

Mérő István, a Kath. Tanáregyesületnek, az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat alapító- és művész-választmányának, a Képzőművészek Egyesületének r., a Nemzeti Szalon választmányának tagja, népfőlkelő főhadnagy. Lakik: I., Gellérthegy-utca 1.

Mikus László, lakik: III., Bécsi-út 171.

Nendtvich Jakab, cs. és kir. tart. százados a 86. gyalogezredben. Lakik: II., Toldy Ferenc-utca 50.

Nikolics Ignác, a Kath. Tanáregyesület, a főv. I. ker. várbeli iskolaszék, a Szent-István-Társulat rendes tagja, a Kath. Tanoncokat Védő Egyesület választmányának tagja. Lakik: II. Vérmező-út 4.

Dr. Pokorny Emánuel, esztergom-főegyházmegyei áldozópap, pápai kamarás, érseki biztos, az esztergomi főegyházmegyei hittanár-vizsgáló bizottság, a II. ker. érseki főgimnázium gondnokságának ki-nevezett tagja, székesfővárosi közgyám, a Szent-István-Társulat és a Szent-László-Társulat igazgató választmányának tagja, a Kath. Tanon-cok Otthonának igazgatója, a «Pro Ecclesia et Pontifice» és «Croce di benemerenza» pápai kereszt tulajdonosa. Lakik: II., Toldy Ferenc-utca 30.

Szentesi Béla, a Kath. Középisk. Tanáregyesület és a Szent-István-Társulat rendes tagja. Lakik: a főgimnázium épületében.

Dr. Szörényi József, a Budapesti Birói Főiskolai Kollégium igazgatója, a Verseci Magyar Dalkör tb. elnöke, az Orsz. Középisk. és a Kath. Középisk. Tanáregyesület rendes tagja. Lakik: I., Ráth-György-utca 20.

Szuchy Endre, a Budapesti Philologiai Társaság, az Orsz. Középisk. és a Kath. Középiskolai Tanáregyesület, a budapesti III. ker. iskolaszék és Szent-István-Társulat rendes tagja. Lakik: II. Albrecht-út 27.

Vajda Károly, a Budapesti Philologiai Társaság, a Kath. Középisk. Tanáregyesület tagja, a Budai Kath. Kör, a Kath. Ifjúságot Pártoló Egyesület és a Kath. Népszövetség II. ker. csoportjának választmányi tagja, népfelkelő főhadnagy. Lakik II., Hattyú-utca 11.

Dr. Vári Rezső, c. egyetemi ny. rendkívüli tanár, a M. Tudományos Akadémia levelező, az Országos tanárvizsgáló-bizottság, a Filozófiai Társaságnak s a Főiskolai Egyesületnek r. tagja, a Budapesti Philologiai Társaságnak választmányi tagja. Lakik: I., Istenhegyi-út 4/c.

Zander László, a Budapesti Philologiai Társaság, a Kath. Középiskolai Tanáregyesület, a Magyar Gyorsírók Egyesületének r. tagja. Lakik: II., Albrecht-út 14.

Dr. Zombory János, a Budapesti Philologiai Társaság, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, az Orsz. Középisk. és Kath. Középisk. Tanáregyesület r. tagja, a székesfővárosi II. ker. iskolaszék tagja. Lakik: II., Albrecht-út 27.

d) A tanárok irodalmi működése.

1. **Dr. Bartha József**: *Rendszeres magyar nyelvtan* a középiskolák III. o. számára, 4. kiad. *Stiliztika* a tanítóképzők I. oszt. számára 2. kiad. *Poétika* (Bartha-Prónai) a középisk. VI. oszt. számára. 3. kiadás. *A magyar nemzeti irodalom története* II. r. középiskolák részére. 3. kiadás. A Szent-István-Társulat kiadásai. *A magyar művelődés története*. A Stampfel-féle Tudományos Zsebkönyvtár második kiadása, Budapest,

1914. Irodalomtörténeti, eszthetikai és nyelvészeti cikkek, bírálatok és ismertetések különféle folyóiratokban és hírlapokban.

2. **Csudáky Bertalan**: Irodalmi, művészeti és művelődéstörténeti tanulmányokat írt a Pesti Naplóba.

3. **Dr. Kozák Lajos**: A negyedszázados jubileum. (A Ferenc József nevelőintézet értesítőjében.) A főgimnázium ifjúsági könyvtárának ismertetése az «Ifjúsági Könyvtárjegyzék» című folyóiratban.

4. **Dr. Pokorny Emánuel**: Stand des Religionsunterrichtes in den Volksschulen Ungarns. Christlich-pädagogische Blätter, Wien, 1914. 5—7. szám. — Kath. Szertartástan, 13. kiadás, Budapest, Szent-István-Társulat, 1914.

2. A könyvtárak és szertárak vagyoni kimutatása.

A könyvtárak és szertárak megnevezése	Darab v. kötet		Érték	
	vétel	ajándék	K	f
a) <i>A tanári könyvtár.*</i>				
Álladék az 1914. év végén	11251	381	36859	54
b) <i>Ifjúsági könyvtár.</i>				
Álladék az 1914. év végén	2342	—	6535	52
c) <i>Művelődéstörténeti szertár.</i>				
Álladék az 1914. év végén	573	4	2719	54
d) <i>Természettudományi és vegytani szertár.</i>				
Álladék az 1914. év végén	3633	2480	12639	81
e) <i>Földrajzi szertár.</i>				
Álladék az 1914. év végén	370	36	2705	—
f) <i>Pénz- és éremgyűjtemény.</i>				
Álladék az 1914. év végén	—	196	111	—

* A tanári könyvtárnak könyveket ajándékoztak: dr. Bozóky Endre, Rudio: *Analytische Geometrie I—II.* és Hirsch Istvánné, kultuszminiszteri tanácsos özvegye *A művészet* c. folyóirat I—XIII. évfolyamából 85 füzetet.

A könyvtárak és szertárak megnevezése	Darab v. kötet		Érték	
	vétel	ajándék	K	f
g) <i>Fizikai szertár.</i>				
Álladék az 1914. év végén	1019	247	29731	43
h) <i>Tornaszertár.</i>				
Álladék az 1914. év végén	292	—	3441	18
i) <i>Rajzszerter.</i>				
Álladék az 1914. év végén	696	—	1861	90

3. Segélyezési ügy.

a) *Ösztöndíjas tanulók.*

1. Atzél Nándor, IV. o. t., Plattschläger N. János öszt.	300 K
<i>Bihar Tibor</i> , V. o. t., Gróf erdódi Pálffy öszt.	700 «
<i>Biró Zoltán</i> , VI. o. t., budai Mária-Terézia	240 «
<i>Detre László</i> , VIII. o. t., Sebastiani öszt.	200 «
5. <i>Fejzses Jenő</i> , VIII. o. t., Egyesült főv. takarékpénztár	250 «
<i>Fetl László</i> , VIII. o. t., budai Mária-Terézia... ..	240 «
<i>Firon Jenő</i> , III. o. t., Plattschläger öszt.	300 «
<i>Fülöp István</i> , IV. o. t., Plattschläger N. J.	300 «
<i>Herald László</i> , VI. o. t., Alapy öszt.	420 «
10. <i>Kajdi Ferenc</i> , V. o. t., Plattschläger N. J.	300 «
<i>Prochaska Lajos</i> , VIII. o. t., Jövedékbírsági alap	300 «
<i>Rosner Ferenc</i> , VII. o. t., Alapy öszt.	420 «
<i>Strache Antal</i> , IV. o. t., Plattschläger öszt.	300 «
<i>Schreiber Péter</i> , III. o. t., Mecséry öszt.	140 «
15. <i>Szabó István</i> , VIII. o. t., budai Mária-Terézia-féle	240 «
Összesen	4650 K

b) *Segélyező-Egyesület.*

Az egyesület ez évi tisztikara: vezető tanár: Szuchy Endre; elnök: Polgár József F. J. N.; titkár: Gróf Apponyi György, VII. o. t. A tagok száma 250.

Bevétel:

Tagdíjakból... ..	612— K
Kamat	612— «
Gyűjtés	205·07 «
Egyesült Budapesti Takarékpénztártól	60— «
Összesen	1489·07 K

Kiadás:

Könyvek beszerzésére és kötésére	1318— K
Egyéb kiadásokra	171·07 «
Összesen	1489·07 K

Az egyesület ez évben 342 tanulót segélyezett 1627 drb. könyvvel.

Az egyesület vagyona:

200 drb. járadékkötvény à 100 K	20000— K
Főtisztelendő dr. Pokorny Emánuel hittanár úr alapító tagdíja fejében 2 drb. 100 K kötvény	200— «
Polgár József F. J. N. egyesületi elnök alapító tagdíja 1 drb. 50 K kötvény	50— «
Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnál 287731. sz. könyv	599·80 «
Összesen	20849·80 K

Az egyesület mult évi alaptőkéjéből a Vörös Kereszt Egyletnek 500 és az Országos Hadsegélyző Bizottságnak 500 K-t szavazott meg. Az egyesület minden jötevőjének, különösen dr. Pokorny Emánuel hittanár úrnak nagylelkű adományáért hálás köszönetét nyilvánítja.

*c) Alapítványok:***1. Néhai idősb verőzei Pejacevich Nep. János gróf alapítványa:**

Az alapítólevél kelt Budapesten, 1881. évi december hó 23-án; jóváhagyatott a nm. vallás- és közokt. m. kir. Miniszter úrnak 1888. évi május hó 3-án 15.347. sz. a. kelt rendeletével.

Az eredeti tőke, mely a budapesti II. ker. kir. egyet. kath. főgimnázium részéről átvétetett, kettőezer o. é. frt. (4000 K) volt, melyért egy drb. az alapítvány nevére kötményezett kettőezerkettőszáz frt. (4000 K) értékű 5%-os magyar papíráradéki kötvény vásároltatott, a még fennmaradt 24 frt (48 K) az Egyesült Budapesti Takarékpénztárnál helyeztetett el.

A kamatokból a végrendeletben megjelölt családi sirbolt jókarban tartandó. Halottak napját megelőző délután a sirra koszorút kell helyezni és a sirt lámpákkal kivilágítani, évenként április 27-én az örökhagyó lelkiüdvéért a főgimn. kápolnájában gyászmise mondandó és a sirra koszorút kell helyezni.*

2. Néhai Sebastiani József alapítványa:

Az alapítólevél kelt Budapesten, 1895. évi január hó 22-én; jóváhagyott a nmélt. vallás- és közokt. m. kir. Miniszter úr 1895. február 21-én 7188. sz. a. kelt rendeletével.

Az eredeti tőke, melyet a budai, most budapesti II. ker. kir. egyet. kath. főgimnázium igazgatósága a volt magyar kir. helytartótanács 1861. évi Pünkösdi hava 17-én tartott tanácsüléséből 26.615 sz. a kelt rendeletének intézkedése alapján átvett, két drb, összesen egyezer-négyszáz frt (2800 K) névértékű 4°/o-os, az alapítvány nevére kötményezett magyar földtehermentesítési kötvény volt és ugyancsak az alapítvány részére vinkulált 841 frtnyi (1682 K) takarékpénztári betét.

A kamatok mindaddig tőkésítendőek voltak, míg a kamatösszeg 100 frtot (200 K) tesz ki.

Ezen 100 frt (200 K) ösztöndíjra fordítandó és e célból a főgimn. igazgatósága pályázatot hirdet.

A beérkezett pályázati kérvények alapján a szegény szülőktől származó, jó magaviseletű és legalább jó előmenetelű pályázók közül a legérdemesebbnek a tanári testület szótöbbséggel adományozza ezen ösztöndíjat.

Az alapító családjához tartozók előnyben részesülnek.

Az ösztöndíj egyik felét február 1-én, másik felét július 1-én kelően bélyegelt nyugtatóvány ellenében a főgimn. igazgatósága fizeti ki.

Az ösztöndíj élvezete addig tart, amíg az ösztöndíjas ezen főgimn. tanulója és a feltételeknek megfelel. Ha idők folyamán a tartalékalap, vagyis a kamatozó tőke annyira növekednék, hogy ennek évi kamata 200 frt (400 K) vagy ennél nagyobb lenne, minden 100 frtnyi (200 K) kamattöbblet elérése után egy-egy új ösztöndíj szervezhető.

3. Néhai Sebastiani Józsefné, szül. Gervay Emilia alapítványa:

Ezen alapítvány szervezése és az alapítólevél jóváhagyása a nmélt. Miniszter úrnál folyamatban van s így az 1913/14. iskolai év végén adatai még nem közölhetők.

(Felterjesztve 222/1913—14. sz. a. 1914. március 16-án.)

* Ezen alapítvány rendelkezései összefüggnek annak a nagyértékű ásványgyűjteménynek adományozásával, mely iskolánk természetrajzi szertárának alapját s máig is díszét alkotja.

II.

SZELLEMI ÁLLAPOT.

1. Nevelés.

Az igazgatónak és az összes tanároknak vállvetett törekvése oda irányult, hogy a főgimnázium növendékei között komoly és szigorú fegyelmet tartsanak fenn s azt a jó rend és eredményes működés érdekében az intézet jellemző vonásává tegyék. Örömmel jelenthetjük, hogy ezen törekvésünket minden tekintetben kielégítő siker koronázta.

Az ifjúság vallás-erkölcsi nevelése is éber figyelemben és kiváló gondozásban részesült. A róm. kath. tanulók vasárnap- és ünnepeken az intézet kápolnájában szent beszédet és szent misét hallgattak s a rendre felváltva örökös tanárokon kívül a példaadás érdekében maga az igazgató is kötelességének tartotta, hogy minden vasárnap és ünnepnap jelen legyen az ájtatosságon. Az ifjúság az év folyamán öt ízben járult közösen a szentségekhez. Ezenkívül alkalmat adtunk a tanulóknak arra is, hogy tetszésük szerint bármely vasárnapon és ünnepnapon is járulhassanak a szentségekhez. A szentgyakorlatok március 24.—26. napjain voltak, amikor az ifjúság hat ízben hallgatta P. *Elsasser Gyula* S. J. lelkes beszédeit.

A Magyarok Nagyasszonyáról elnevezett és Szt. Imre pártfogásába ajánlott ifjúsági *Mária-kongregáció* ebben az esztendőben is folytatta erkölcsnemesítő működését P. *Elsasser Gyula* vezetése alatt. Május 2.-án ft. *Bitter Illés* Sz. Imre-gimnáziumi igazgató úr az intézet kápolnájában emlékezetes beszéd kíséretében 16 új tagot avatott fel. A kongregáció február 15.-én és 16.-án színelőadással kapcsolatos ünnepséget rendezett, amely 150 koronát jövedelmezett a háborúban elesett hőseink árvái javára.

Más vallású növendékeinket saját lelkészeik hivatásszerű buzgósággal részesítették a vallástanításban. Az illető eljárók részéről nem emeltetett az igazgatóságnál panasz sem szorgalom, sem erkölcsi magaviselet tekintetében.

2. Oktatás.

A) Rendes tantárgyak.

α) Bevégzett tananyag.

A rendes tantárgyak körében bevégzett tananyag az Utasítások által előírt tananyag volt, mely Értesítőinkben évről-évre közöltetett.

β) *Az V., VI., VII. és VIII. osztályban feladott magyar és a VII. és VIII. osztályban feladott német nyelvi dolgozatok.*

MAGYAR NYELV.

V. osztály.

1. Egy kirándulás leírása (iskolai). — 2. Aratás (leírás). — 3. Zrinyi, a szigetvári hős, mint az önfeláldozó hazaszeretet példája. — 4. Szondi György és Ali basa. — 5. Búcsú a szülői háztól. — 6. Minő kötelekek fűznek bennünket a hazához? — 7. Ünnepi beszéd márczius 15-én. — 8. A szív mint az állatok védőeszköze.

VI. osztály.

1. Shakespeare *Julius Caesarjának* expositiója (iskolai). — 2. Shakespeare *Julius Caesarjának* főbb jellemei. — 3. A csodálatos elem a Zrinyiászbán. — 4. Párhuzam a regény és az eposz között. — 5. A lelkiismeret Arany János balladáiban. — 6. Vörösmarty *Szép Ilonkájának* jellemei (iskolai). — 7. Tompa Mihály hazafias allegóriái. — 8. Az eszményítés elve a költészetben. (Arany J. *Vojtina Ars poétikája* alapján.)

VII. osztály.

1. A hún mondakör nemzeti elemei. — 2. A renaissance hatása nemzeti irodalmunkra. — 3. A Zrinyiász csodás elemei. — 4. Zrinyi és Gyöngyösi epikai költészete. — 5. Mikes leveleskönyvének tárgyköre. — 6. A klasszicizmus hatása költészetünk fejlődésére. — 7. A nyelvújítás oka és eredményei.

VIII. osztály.

1. Kisfaludy Karoly vígjátékainak tárgyköre. — 2. Zalán futásának csodássága. — 3. *Abafi* női jellemalakjai. — 4. A szini hatás a drámában. — 5. Petőfi szerelmi költészetének ismertetése. — 6. Az óvilág rajza *Az ember tragédiájában*.

MÉMET NYELV.

VII. osztály.

1. Krimhildens Rache. (Diktat.) — 2. Konrads «Rolandslied». (Reproduktion.) — 3. Hans Sachs und der Meistergesang. — 4. Das Schicksal der Vertriebenen in Goethes «Hermann und Dorothea». — 5. Cid. (Übersetzung.) — 6. Tellheim in Lessings «Minna v. Barnhelm». Charakterbild. — 7. Nathan der Weise. (Inhaltsangabe.)

VIII. osztály.

1. Goethes Kinderjahre. (Diktat.) — 2. Über Goethes «Faust». — 3. Die Jugendzeit. (Nach Schillers «Lied von der Glocke».) — 4. Der Graf von Habsburg. (Inhaltsangabe.) — 5. Körners Brief an seinen Vater. (Übersetzung.) — 6. Der Frühling. (Beschreibung.) — 7. Die Wallfahrt nach Kevlaar. (Inhaltsangabe.)

γ) *A májusi érettségi vizsgálatok tételei.*

1915. május 14.

Magyar nyelv: A klasszicizmus jelentkezése költészetünkben.

Dolgozott 38, ebből jeles 12, jó 15, elégséges 10, elégtelen 2.

Május 17.

Latin nyelv: P. Ovidii Nasonis «Amorum» l. III. c. 9. (kihagyásokkal.)

Dolgozott 38, ebből jeles 10, jó 18, elégséges 10.

Május 18.

Algebrai tétel: 12,000 K tőke a kamatok kamatjaival 18 év alatt megkétszereződnek. Mekkora évvégi betéttel növeljük pénzünket, hogy tőkénk megkétszereződése már 9 év múlva következze be?

Geometria tétel: 5 kg súlyú vasgömbből (fajsúlya $76 \frac{g}{cm^3}$) a lehető legnagyobb és $81^\circ 34'$ nyílású kúpot esztergályoznak le. Mekkora a kúp térfogata és súlya?

Dolgozott 38 tanuló. Jeles 22, jó 4, elégséges 11, elégtelen 1.

B) **Rendkívüli tantárgyak.***Egyházi ének.*

Az egyházi énektanításban az I—II. osztály összevonva heti egy órában részesült. *Izsépy Béla* tanár végezte az egyházi énekek betanítását az «Ájtatossági gyakorlatok» című imádságos- és énekeskönyvből. Ezen énekek begyakorlása közben megismerkedtek a helyes éneklés főbb szabályaival. Ezek begyakorlására használták a Sztojanovits Jenő által szerkesztett Apolló hangjegyfűzetet.

A többi rendkívüli tárgyat ez évben nem lehetett előadni amiatt, mert délutánonként helyiségeinket más tanintézet foglalta el.

3. Iskolai ünnepély.

A Vörösmarty-Önképzőkör szünetelése miatt ez évben ünnepélyeket nem tartottunk, kivéve március 15-én, midőn az ifjúság a hadbavonuló VIII. oszt. tanulóktól búcsút vett.

Az ünnepély műsora a következő volt:

1. Magyar dalok. Előadta *Pokol Elek Ince* F. J. N. VIII. oszt. tanuló bandája.
2. Ünnepi beszéd. Mondta *Gaal Ábris* VIII. oszt. tanuló.
3. Nemzeti dal. Petőfi költeménye. Szavalta *Schulcz Ferenc* VI. oszt. tanuló.
4. Beethoven: Zongoraverseny. (C-dur.) I. tétel. (Reinecke kadenciájával.) Zenekarkísérettel előadta *Prochaska Lajos* VIII. oszt. tanuló.
5. a) Farkas Imre költeménye: Fehér galamb. Szavalta *Szuchy László* VII. oszt. tanuló.
b) Bartók Lajos költeménye: Kárpáti emlékek. Szavalta *Hodorovits Ferenc* VIII. oszt. tanuló.
6. a) Bach: Air.
b) Corelli: La Folia. (H. Leonard kadenciájával). Zenekar kíséretével előadta *Szukováthy László* VIII. oszt. tanuló.
7. Búcsu a hadbavonuló tanulóársaktól. Szavalta *Polgár József* F. J. N. VIII. oszt. tanuló.
8. Rákóczi-induló. *Fell László* VIII. oszt. tanuló vezetése mellett előadta a gimnázium férfikara.

Az ünnepély keretében gr. Majláth G. Károly erdélyi püspök úr meleg közvetlenségű és mélyhatású beszédet intézett a jelenvoltakhoz.

Dr. Pokorny Emánuel tanár pályadíját elnyerte Deréky Andor VIII. oszt. tanuló F. J. N., 10—10 koronát nyertek Exner Sándor és Vaszary János VI. oszt. tanulók.

4. Cserkészcsapat.

Tagjainak száma 30, kik négy örsbe voltak osztva.

A csapat minden héten tartott csapat- és örsgyűléseket. Az 1914. augusztus—novemberi időszakban a budapesti mentőegyesületben teljesített a csapat szolgálatot hetenkint egy teljes huszonnégyórás napon át. A husvétii szünetidőben háromnapos kirándulást rendezett a Mátrába. A kiképzést *Masirevits* Mihály cserkésztiszt, majd *Fell* László segéd-tiszt és *Szóllósi* István örsvezető vezették.

5. Fontosabb mozzanatok a főgimnázium ez évi történetéből.

1. Július 10. Szentesi Béla h. tanár a VKM. 95.769. sz. a. kelt rendeletével rendes tanárrá nevezetett ki.

2. Július 15. Ő császári és apostoli királyi Felsége legfelsőbb

elhatározásával Nikolics Ignác r. tanárnak a középiskolai igazgatói címet adományozta.

3. Augusztus 31-én voltak a javító-, pótló- és különbözeti vizsgálatok; a magánvizsgálatok pedig szeptember hó 1-én és 2-án.

4. Szeptember 3., 4. és 5-én voltak a beiratások.

5. Szeptember 15-én volt az ünnepélyes Veni Sancte és megkezdődött a rendes tanítás.

6. Október 4-én *Őfelsége* legmagasabb névünnepén szentmise volt.

7. November 19-én boldog emlékű *Erzsébet* királyné névünnepén szentmisét hallgatott az ifjúság.

8. December 7-én az ifjúság az Urániában «A mi nagy szövetségesünk Németország» című darabot nézte meg. Február 15-én az ifjúság az Urániában megnézte «A német-francia háború» című darabot.

9. Február 24-én az ifjúság a budai Vigadóban a «Ferenc József azt üzenté» című darabot nézte meg.

10. Február 28-án Baros István h. tanár a VKM. 23.649. sz. a. kelt rendeletével rendes tanárrá neveztetett ki.

11. Április 27-én néhai Pejacevich grófnak, az intézet jótevőjének emlékére szentmisét hallgatott az ifjúság.

12. Május 22-én volt az ünnepélyes Te Deum.

6. Főigazgatói látogatás.

A székesfővárosi tankerület kir. főigazgatója, *dr. Erödi Béla* udv. tan. intézetünket a f. iskolai évben is több ízben látogatta meg. Így október 11-én és március 11-én, mely utóbbi alkalommal a hadbavonuló VIII. oszt. tanulókat vizsgálta meg, lelkesítő szavakat intézve hozzájuk a haza iránt való kötelességek buzgó teljesítéséről. Március 26-án pedig elnökölt az ezen tanulók számára kiadott érettségi bizonyítványok tárgyában tartott értekezleten.

Itt említjük meg, hogy *dr. Békefi Remig* zirci apát úr mint az országos közoktatási tanács tagja, iskolánk történeti tanításának megfigyelésére kiküldetést nyervén, május hó 3-án látogatta meg intézetünket s hallgatta meg a III., V., VI. és VIII. osztályokban a történelmi előadásokat.

7. Tanulmányi kirándulások.

a) Az I. oszt. tanulói május 1-én *Nikolics Ignác* igazgató vezetésével Máriaremetén voltak.

b) A II. és VI. oszt. tanulói május 1-én a lágymányosi dohány-

gyár megtekintése után Budafokra és a Kamaraerdőbe rándultak ki *Szuchy Endre* tanár vezetésével.

c) A III. oszt. növendékei május 1-én *Zander László* osztályfőnök vezetésével a Hűvösvölgyben voltak.

d) A IV. oszt. tanulóival *Kozák Lajos* tanár rándult ki Pesthidegkútra május 1-én.

e) A VII. oszt. tanulói *dr. Alléram Gyula*, *dr. Horváth Kálmán* és *Besskó Jenő* vezetésével május 1-én Kovácspatakra rándultak ki, ahonnan Esztergomba hajóztak; innen a pilisvidéki vasuton tértek vissza a fővárosba.

8. Beiratások.

A lefolyt 1914—15. iskolai évre a *beiratások* június 22-én és 23-án, továbbá szeptember 3., 4., 5. napjain voltak. A fölvelt tanulók számáról és osztályonként való megoszlásáról stb. értesítőnkben a Statisztikai táblázatok adnak tájékozást. Szeptember 15-én ünnepélyes Veni Sancte-val megkezdtük az iskolai évet s a tanítás akadálytalanul folyt az egész iskolai éven át május 22-ig.

9. Vizsgálatok.

a) Az 1914—15-iki érettségi vizsgálatok a hadbavonult kilenc tanuló számára március 18., 19. és 20. napjain tartattak meg. Az évvégi rendes érettségi írásbeli része május 14., 17., 18. napjain volt, a szóbeli vizsgálat pedig június 4—8. között tartatott meg. A vizsgálaton *Dsida Ottó* tanker. kir. főigazgató úr elnökölt és igaz atyai szeretettel vezette a vizsgálatokat.

b) A róm. kath. tanulók vallástani vizsgálatai május 19-én voltak.

c) Az I—VII. osztályú tanulók vizsgálatai május 20—22. napjain voltak. A magántanulók május hó 25—26-án és június 16—17-én tettek vizsgálatot.

10. A tanulók egészségi állapota.

A tanulók egészségi állapota az egész tanévben megnyugtató volt, fertőzőbetegségek ezen tanévben is csak szórványosan fordultak elő. A hivatalos szemvizsgálat a tanév folyamán megtörtént, az újraelőltés pedig szigorúan végrehajtott.

Mély sajnálattal kell jelentenünk, hogy két igen kedves és méltán gyászolt tanítványunkat ragadta ki társaik sorából a halál és pedig szaplonecai *Szaploneczay Pál* V. oszt. tanulót, aki négy napi betegség

után agyhártyalobban és *Pálovics Miklós* III. oszt. tanulót, aki vakbélgyulladásban halt meg.

11. A tanulók osztályozása.

A római katolikus tanulók vallását nem jelezzük; g. kath. = görög katolikus vallású; g. kel. = görög keleti vallású; ág. ev. = ágostai hitvallású evangélikus; ref. = református; unit. = unitárius hitvallású; izr. = izraelita vallású; tm. = tandíjmentes; ftm. = fél-tandíjmentes; öszt. = ösztöndíjas; ism. = ismétlő; br. = báró gr. = gróf; F. J. N. = a Ferenc József-Nevelőintézet növendéke.

Az előmenetelnél:

1 = jeles; 2 = jó; 3 = elégséges; 4 = elégtelen.

A magaviseletnél:

1 = jó; 2 = szabályszerű; 3 = kevésbé szabályszerű; 4 = rossz.

Első osztály. Osztályfőnök: NIKOLICS IGNÁC.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Számítan	Rajzoló geom.	K. egyh. ének	Magaviselet
Allender Félix, F. J. N. ref.	2	1	2	1	2	2	2	—	1
Bárdos Géza izr.	3	3	3	3	3	3	4	—	1
Bozzay László	1	3	3	3	3	3	2	2	2
Csengery László ¹ g. kath.									
5 Drechsler László	3	3	4	4	3	4	3	2	2
Eberwein János	3	4	3	4	4	4	4	2	2
Eigner György ²									
Erbler Viktor	3	3	3	3	3	3	4	—	—
Feledi Béla ftm.	1	1	2	1	1	1	2	1	2
10 Flamm Sándor izr.	1	1	2	1	1	1	2	—	1
Gáldony Béla	2	3	3	3	1	3	3	1	1
Gáll István	4	4	4	3	4	3	4	1	1
Gorove István	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Halada Ferenc	1	2	2	2	1	3	3	1	1
15 Hank Alajos ág. ev. tm.	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Hartner Béla ism.	4	3	3	3	3	3	3	2	2
Illés Péter, F. J. N. g. kath.	2	2	2	2	2	1	2	—	1
Iván Endre g. kath. ism.	2	2	3	3	3	3	3	—	2
Jencs Elemér ág. ev.	2	2	3	3	2	3	3	—	1
20 Kalmár Ferenc	3	3	3	2	3	3	3	1	1
Kilényi István izr.	2	1	1	2	2	2	2	—	1
Kiss Lajos ref.	1	2	3	2	2	2	2	—	1
Kiszely Bertalan ág. ev. ftm.	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Klimsa Artur	3	3	3	3	3	3	3	1	1
25 Kotsis Jenő	1	2	3	2	3	3	2	1	2
Kovács Károly	1	2	2	2	2	2	2	1	1
Kremm Győző	3	3	3	4	4	4	3	2	2
Krölling Ottó	3	3	3	3	3	3	3	2	1
Kuhn István	2	3	3	3	3	3	3	2	1
30 Marinich Győző	3	3	3	2	3	3	3	1	1
Markos Rezső ism.	2	3	3	2	3	2	2	2	2
Mendelényi Miklós ref.	1	1	1	2	2	2	2	—	2
Mészáros Károly	3	3	3	3	3	4	4	2	2
Mispál Ferenc ág. ev. ftm.	1	2	2	2	1	2	2	—	1
35 Nessinger Béla	3	4	4	4	4	4	4	2	2
Nessinger Sándor	3	3	3	3	2	4	3	2	1
Olteán Miron gör. kel. tm.	1	1	2	1	1	2	2	—	1
Pap Mihály ág. ev.	1	3	3	3	1	3	3	—	1
Petrovich Zoltán ism.	3	3	3	3	3	3	3	2	2
40 Ráth-Végh Károly	2	2	3	1	2	2	3	2	1
Renschler Rezső ág. ev. ³	2	2	2	3	2	3	3	—	1
Reszt János	3	3	3	3	3	4	4	2	1
Répássy László g. kath.	1	1	1	1	1	2	2	—	1
Ring Oszkár izr. tm.	1	1	1	1	1	1	2	—	1
45 Schwarcz Tibor izr.	2	2	3	4	3	3	4	—	2

1 Kimaradt 1915. febr. 4.

2 Kimaradt 1915. ápr. 7.

3 Pótló vizsgálatot tett 1915. jún. 14.

Első osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Számítan	Rajzoló geom.	K. egyh. ének	Magaviselet
Smetana Frigyes	3	3	3	4	3	3	4	2	1
Soós Imre ref.	3	3	3	2	3	3	3	—	2
Spiegel Ferenc izr. ftm.	1	2	3	3	1	3	3	—	1
Szabó Gábor ism.	1	1	2	2	1	2	1	1	1
50 Szalóki Lajos	3	3	3	3	3	3	3	2	1
Szántó Lajos ág. ev.	2	3	3	2	3	3	3	—	1
Szemző Lajos F. J. N.	2	1	2	1	2	1	2	2	1
Szodoray Lajos ref.	1	1	2	2	1	1	2	—	1
Tesléry László tm.	1	1	1	1	1	2	1	2	1
55 Tomaschek László ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Úsz István	2	2	3	1	3	3	2	2	1
Vaszary Kolos ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Váradí Frigyes	3	3	4	3	3	4	3	2	2
Végh Kálmán ref.	1	1	2	1	1	2	2	—	1
60 Weyde Gyula ism.	3	3	3	2	3	4	3	2	2
Wimmer Ervin	2	2	3	3	2	3	3	2	1
Wittinghoff Ernő	2	2	3	2	3	3	3	2	1

¹ Kimaradt 1915. ápr. 28.

² Kimaradt 1915. jan. 13.

Összesen 62.

Második osztály. Osztályfőnök: DR. BARTHA JÓZSEF.

A tanuló neve és hitvallása ; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Számítan	Rajzoló geom.	K. egyh. ének	Magaviselet
Asztalos László ref. tm.	1	2	2	2	1	2	3	—	1
Barna Bertalan ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bekker Károly	2	3	3	2	3	2	2	2	1
Bencze József —	2	3	3	3	2	3	2	2	2
⁵ Bodnár Lajos tm.	1	1	1	2	1	1	2	1	2
Bohrandt Lajos	2	2	2	3	3	3	3	1	2
Bozóky Dénes tm.	2	2	3	2	1	2	2	1	1
Dénes Károly tm.	2	2	3	3	2	3	2	1	1
Dobl Géza ism.	2	3	3	2	1	2	3	2	1
¹⁰ Dobó László tm.	1	2	2	2	2	2	2	2	1
Ebner Dezső	2	3	4	3	3	3	3	2	2
Fiedler József	3	2	3	3	3	3	2	2	1
Gaál Elemér ág. ev.	1	2	2	3	1	2	2	—	1
Gemperle László ref. ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
¹⁵ Harmatzy-Simon Béla ref. F. J. N.	1	1	2	1	1	1	1	—	1
Heckl Jenő tm.	2	3	3	3	3	3	3	2	1
Heidecker Béla	2	3	3	3	3	3	3	2	2
Horváth István	3	3	3	3	3	3	3	1	2
Kajdi Imre ref. ftm.	2	3	3	2	2	2	3	—	2
²⁰ Kiss Ernő tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Klimsa Dénes	3	3	4	3	3	3	3	1	1
Komáromy Gábor ref. ³	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kompast Miksa tm.	1	1	2	2	1	2	2	1	1
Kovács Ákos ref. tm.	1	2	3	3	3	2	1	—	1
²⁵ Könyves Kálmán ref.	2	3	3	3	1	3	3	—	2
Kunst Gyula	2	4	4	3	3	3	4	2	2
Majer Béla tm.	2	2	2	3	3	3	2	—	2
Maraffkó Ferenc	2	3	3	3	3	3	3	2	2
Markovinić Miklós F. J. N.	1	1	1	1	1	1	1	2	1
³⁰ Medák János ⁴ g. kel.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Orphanides Iván ág. ev.	2	3	3	3	3	3	1	—	1
Paréj László	2	3	3	3	2	3	3	2	1
Pálovics István	2	3	3	3	2	3	2	—	1
Persa László	1	2	3	2	2	2	2	2	1
³⁵ Potzik Géza ág. ev.	2	3	4	3	3	3	3	—	2
Radulescu György	2	2	3	2	2	3	3	1	1
Rosenzweig Pál izr.	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Schedel Andor tm.	1	2	2	2	1	3	1	—	1
Schiffer István F. J. N.	2	2	3	2	1	2	2	2	1
⁴⁰ Schmidhofer Ferenc ⁵	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Strache Gábor tm.	1	1	1	2	1	2	2	—	1
Szilassy András	2	3	4	3	3	3	3	2	2
Szóts Gyula ref. tm.	1	1	2	2	2	2	2	—	1
Szterszky Zoltán	3	4	3	2	2	3	3	2	2

¹ Kimaradt 1914. szept. 15.

² Kimaradt 1914. szept. 15.

³ Kimaradt 1915. ápr. 22.

⁴ Kimaradt 1914. okt. 30.

⁵ Kimaradt 1914. dec. 1.

Második osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Számítan	Rajzoló geom.	K. egyh. ének	Magaviselet
45	Taschner Antal F. J. N.	4	3	3	3	3	3	3	2	2
	Vecseklőy József	2	3	3	3	3	3	3	2	2
	Vig Béla F. J. N.	2	2	3	2	1	2	2	2	1
	Weisz Béla izr.	1	2	2	3	3	3	2	—	2
	Weisz Dénes izr.	2	3	3	3	3	4	4	—	2
50	Wyhnaiek Ottokár	2	4	4	3	3	3	3	2	2
	Zseránszky Pál	2	4	4	3	3	2	4	2	2
<i>Magántanuló :</i>										
	Kelemen Olga	1	1	1	1	1	1	2	—	—
Összesen : 52.										

Harmadik osztály. Osztályfőnök: ZANDER LÁSZLÓ.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Phis. földrajz	Számítan	Rajzoló geom.	Megaviselet
Balázsovich Ernő F. J. N.	3	3	3	4	3	3	3	3	1
Bencze Ferenc ism.	3	2	3	3	3	3	3	2	1
Brčić Antal ftm.	1	2	2	3	2	3	2	1	1
Budinszky Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3	1
5 Cszimadia Sándor ág. ev. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Csudáky Andor g.-kath. tm.	2	2	2	3	2	1	2	2	1
Donhoffer Szilárd	1	2	2	1	1	1	2	1	1
Falk Miksa	1	2	2	1	1	2	2	2	1
Farkas István ref.	2	3	4	3	3	3	3	3	1
10 Fehér Ferenc	2	2	3	3	3	3	3	3	2
Feledi Kálmán ftm.	1	1	1	2	1	1	2	1	1
Fetl Tibor tm.	1	2	3	3	2	2	3	3	1
Firon Jenő tm. öszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Gaal István ág. ev.	1	2	2	2	1	2	1	2	1
15 Gabriel Mihály ftm.	2	3	3	1	2	2	1	1	1
Groák István F. J. N. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hanskarl Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hermann Pál izr.	3	3	2	2	4	3	2	1	1
Hodorovics Tibor	3	2	3	3	3	3	3	3	2
20 Janovics Leo Miklós ref. ftm.	1	2	2	1	2	2	1	2	1
Kemény István	1	2	3	3	3	2	3	2	1
Kiss Károly	2	2	2	2	2	2	3	3	1
Knapp Endre	2	3	3	3	2	3	3	3	1
Koller Gyula	2	3	3	3	1	3	3	3	1
25 Kovács Ferenc	3	3	3	3	3	3	3	2	1
Mateóczy-Fleischer András ág. ev.	3	4	3	3	3	3	3	3	1
Matits Lajos tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Méhes Lajos	3	3	3	3	3	2	3	3	2
Mispál Lajos ág. ev. ftm.	1	3	3	2	2	2	3	2	1
30 Móczár Béla ism.	2	2	3	3	1	2	3	2	1
Müllner László	1	3	3	3	2	2	3	2	1
Nyigri Imre	3	2	4	3	2	3	2	3	1
Pálovics Miklós ág. ev. ftm. ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pásztor Béla ref.	1	2	1	2	2	1	2	1	1
35 Radich Tibor	2	3	3	3	2	2	3	3	2
Rom Pál tm.	1	1	1	1	2	1	1	2	1
Rüblein Kamil	2	3	3	3	3	2	3	3	1
Salamon László	2	3	3	3	3	3	3	3	1
Schiffner Agost tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
40 Schöttner Kurt	1	3	3	2	2	2	3	3	1
Schreiber Edvin ág. ev.	1	1	2	1	1	2	2	1	1
Schreiber Péter öszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sebestény István ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	1
Surányi Tibor tm.	2	2	2	2	1	1	3	2	1
45 Sztareczky Attila g.-kath. tm.	1	2	2	2	1	2	2	2	1
Szterszky Iván	3	3	3	3	3	3	4	3	2

¹ Kimaradt 1915. jan. 19.² Meghalt 1915. jan. 17.

Harmadik osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Phis. földrajz	Számítan	Rajzoló geom.	Magaviselet
Tarnay Zoltán tm.....	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Taxner Károly tm.	1	1	1	2	1	1	1	2	1
Török József ref.	1	2	3	3	1	3	3	3	1
⁵⁰ Vajda Ferenc F. J. N. tm.....	2	1	2	3	1	1	1	1	1
Váradi Endre ftm.....	2	2	2	3	2	2	2	3	1
Vörös József tm.	2	2	3	3	2	2	3	3	1
<i>Magántanuló:</i>									
Básthly Miklós	3	3	3	3	2	2	4	3	—
Összesen 53.									

Negyedik osztály. Osztályfőnök: DR. KOZÁK LAJOS.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Term.-rajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Magaviselet
Asztalos Gyula ev. ref.	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Atzél Nándor	3	3	3	2	2	2	3	3	1
Baittrok Miklós	2	3	3	3	3	3	2	2	1
Bleier Béla izr.	3	3	3	3	3	3	2	3	1
5 Braumberger Emil ism.	3	3	3	3	3	2	3	2	1
Csabay Béla F. J. N. ev. ref.	1	3	3	3	2	3	3	3	1
Domonkos Endre ism. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erdős Dezső	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Érczhegyi István tm.	2	3	3	3	2	2	2	1	1
10 Fülöp István tm. öszt.	1	2	3	3	1	1	2	2	1
Gyulay László	3	3	3	3	2	3	4	3	1
Hajnal István	1	3	3	3	3	3	3	3	1
Hoffer Alfréd	3	3	3	3	3	3	2	3	2
Horváth Csongor ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 Iván László gör. kath.	2	4	4	4	3	3	3	3	1
János József	2	3	3	3	3	3	3	3	1
Kálvin Rezső tm.	1	2	3	3	2	2	2	2	1
Keömley Loránd	3	4	4	3	3	3	4	3	1
Klimesch Jenő	2	3	3	3	2	2	3	3	1
20 Komáromy István ev. ref.	2	3	3	3	2	3	3	3	1
König Andor	1	3	3	3	2	2	2	2	1
Malešević Miklós tm.	1	2	2	1	1	1	1	1	1
Mikár Kálmán	3	3	4	3	3	4	3	3	1
Nehrebeczky Viktor gör. kath.	1	3	3	2	1	2	2	3	1
25 Oszvald Sándor ág. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Pallaghy Attila	2	3	3	2	1	3	3	3	1
Pogonyi Nándor tm.	1	2	2	2	1	1	1	2	1
Rédly Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Román József	3	3	3	3	3	3	3	1	1
30 Schimmerlik György izr.	1	2	2	2	2	1	1	1	1
Schramm Alfréd	3	3	4	3	3	3	3	3	1
Sibelka Artur	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Strache Antal tm. öszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Stražimir Radoslav ev. ref.	3	4	4	3	3	4	4	3	2
35 Szabó Jenő tm.	1	1	2	2	1	1	2	1	1
Szaplonczay József ftm.	2	2	3	2	2	2	3	2	1
Szegő Ferenc	3	3	4	4	2	3	3	3	1
Szterszky Tibor	3	3	3	4	2	3	3	3	1
Telkes László	1	2	3	2	2	2	2	2	1
40 Weichinger Károly	3	3	3	3	3	3	3	3	1
Weisz László	3	4	4	3	2	4	3	4	1
Winkler Béla F. J. N.	2	2	3	2	2	2	2	2	1
Wittchen István ág. ev.	2	3	3	3	2	3	3	3	1
Wittinghoff Béla	2	3	3	3	2	3	3	3	1

¹ Kimaradt 1914. nov. 26-án.

² Kimaradt 1914. nov. 16-án.

Összesen : 44.

Ötödik osztály. Osztályfőnök: DR. ZOMBORY JÁNOS.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görögpótló ír.	Német nyelv	Történelem	Férfészetről	Mennyiségtan	Magaviselet
Baittrok László	2	3	3	—	2	3	3	3	3	2
Balázsovich László F. J. N.	3	3	3	—	3	4	3	3	3	2
Bartha József tm.	2	2	3	—	1	3	2	2	3	1
Bárczay Gyula ref. F. J. N.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
5 Beliczey János F. J. N.	1	2	3	—	1	2	2	1	2	1
Berg Ernő	1	1	1	2	—	1	1	1	2	1
Bihar Tibor tm. öszt. F. J. N.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
Csorba Béla ref.	1	3	3	—	2	3	3	1	3	1
Fászt Pál tm.	1	2	2	1	—	2	2	2	2	1
10 Fehér Gyula	1	2	2	—	1	3	1	1	3	1
Fodor László ref.	1	2	3	—	1	3	2	3	3	1
Frommer Ottó	2	2	1	—	1	2	2	3	3	1
Gobetzky Aladár F. J. N.	3	3	3	—	2	2	3	3	2	2
Gorka László	2	3	3	—	1	2	3	2	3	1
15 Gulácsy Zoltán tm.	1	2	2	—	1	2	1	2	2	1
Haupt Róbert ág. ev.	1	1	1	2	—	1	1	1	2	1
Hellebranth Tibor ág. ev.	2	1	2	—	1	1	1	1	2	1
Hermann Ferenc izr.	3	3	3	—	2	3	3	3	3	1
Höffler Jenő	1	2	3	—	2	2	3	2	3	1
20 Józán Dezső unit.	1	2	3	—	2	2	3	2	3	1
Kajdi Ferenc ref. tm. öszt.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
Kallina Andor ism.	2	2	3	—	1	3	3	2	3	1
Kerschbaum-Thüringer Ferenc ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Košćec Gusztáv F. J. N.	2	1	3	—	1	2	2	2	2	1
25 Kozák Károly	2	2	2	—	2	3	2	1	2	1
Kultsár István	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1
Lederer György ág. ev.	1	1	1	2	—	1	1	2	2	1
Magassy Győző ág. ev.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	2
Miletics György g. kel.	1	3	3	—	3	2	3	2	3	1
30 Nagy László	3	3	3	—	1	3	3	3	3	1
Nehrebeczky György g. kath.	1	2	2	—	1	3	2	2	3	1
Nendtwich Győző	3	3	3	—	2	3	3	3	4	2
Perényi Bertalan br.	1	1	1	—	1	2	1	1	2	1
Podhradszky Olivér ág. ev. F. J. N.	3	3	3	—	2	3	3	3	3	1
35 Pöschl Gyula	1	2	2	—	2	2	2	2	1	1
Ruska István	3	3	3	—	2	3	3	2	3	2
Schiffler Imre	2	3	3	—	2	3	3	3	3	1
Schrimpf Frigyes	2	2	2	2	—	1	2	2	2	2
Schuld László	1	2	2	3	—	2	2	3	2	1
40 Schulpe Vilmos ág. ev. F. J. N.	3	3	3	—	2	3	3	3	2	1
Skreka Ferenc tm.	2	1	1	—	1	2	2	1	2	1
Sorbán Jenő g. kath. F. J. N.	1	1	2	—	1	1	2	1	2	1
Spilka László F. J. N.	2	2	2	—	1	2	3	1	2	1
Steiner Károly ftm.	1	1	2	—	1	2	1	1	2	1
45 Szaplóczay Pál tm. ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Kimaradt 1915. április 30-án.

² Meghalt 1915. január 12-én.

Ötödik osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görögpótló ír.	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Magaviselet
Szathmáry Jenő ref. ism.	1	2	3	—	1	3	2	2	3	1
Vaisz Lajos ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varga Lajos tm.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
Velösy Béla	1	1	1	—	1	1	1	1	2	1
⁵⁰ Vicenty Sebestyén	1	1	1	—	1	2	1	2	2	1
Wittchen Béla ág. ev.	2	3	3	—	2	2	3	3	3	1
Zimányi János ág. ev. tm.	1	1	1	—	1	1	1	1	2	1
Zobics Antal	2	3	2	3	—	3	3	3	3	1
<i>Magántanulók:</i>										
Hernádi Pál ág. ev. F. J. N.	1	1	2	—	2	1	2	1	1	—
⁵⁵ Kóródy Béla	3	3	3	—	3	3	3	3	3	—
Végh Miklós ref.	1	1	1	2	—	1	1	1	1	—
¹ Vizsgálatlan maradt.										
Összesen 56.										

Hatodik osztály. Osztályfőnök: SZUCHY ENDRE.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nye v	Gör.-ny. h. i.	Német nyelv	Történelem	Természettudj	Mennyiségtan	Magaviselet
Barta László izr.	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2
Biró Zoltán tm. öszt.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1
Bobor Zoltán	2	3	4	—	3	3	3	2	3	1
Bozóky Jenő ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
⁵ Exner Sándor tm.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
Éltető Dániel ref. F. J. N.	1	1	2	—	2	2	2	1	1	1
Gorka Gyula ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulden Richárd	2	3	3	—	3	4	3	3	3	2
Gyertyánffy László F. J. N.	2	1	2	2	—	2	1	1	1	1
¹⁰ Herald László tm. öszt.	1	1	1	1	—	2	1	1	1	1
Hornbostel Károly ág. ev. F. J. N.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
Horváth István ref. F. J. N.	1	1	2	—	2	1	1	1	2	1
Kászonyi Imre	2	3	3	—	3	3	3	3	3	1
Kellner Géza izr. tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1
¹⁵ Kovács Sándor	2	3	3	—	3	3	3	3	3	1
Kovrig Béla	2	2	3	—	2	2	2	3	2	1
Láng Tibor	1	1	2	—	1	1	2	2	2	1
Lippay Andor ág. ev. F. J. N.	1	1	2	2	—	2	2	2	2	1
Mallász Elemér ág. ev.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1
²⁰ Mayer Miklós	2	3	3	—	3	3	3	2	4	1
Nagy Károly tm.	1	2	2	2	—	2	1	2	3	1
Oltay Ernő tm.	2	1	2	1	—	2	2	1	1	1
Polgár Béla ref. F. J. N.	2	2	3	—	2	2	2	2	1	1
Ruska János	2	2	3	—	2	2	2	2	3	1
²⁵ Rusz Tibor izr.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
Sároi-Szabó János ref.	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1
Schneckenberger Nándor	1	2	2	—	2	1	2	3	2	1
Schulcz Ferencz ág. ev. tm.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1
Serényi László gr. F. J. N.	3	3	3	—	3	3	2	3	3	1
³⁰ Serényi Ödön gr. F. J. N.	—	3	2	2	—	2	2	3	3	1
Sevcsik Jenő	1	2	3	—	3	2	3	2	1	1
Smetana Antal tm.	2	2	1	1	—	2	2	2	2	1
Spilka Imre F. J. N.	1	1	1	2	—	2	1	1	1	1
Stark Antal	2	1	2	—	2	1	2	1	2	1
³⁵ Svéda Károly tm.	1	2	3	2	—	2	2	2	3	1
Szegő Kornél	2	3	3	—	3	3	3	3	3	2
Trinchieri József	2	3	3	—	2	2	2	2	3	1
Tunkl Tamás br. F. J. N.	3	3	3	—	2	2	2	3	3	1
Vaszary János	3	3	3	—	2	3	3	3	3	1
⁴⁰ Vida Béla tm.	1	1	1	1	—	2	1	2	2	1
Vidats Antal	2	3	2	—	2	3	2	3	3	2
Zsámboki László	2	2	2	2	—	3	3	3	3	1
<i>Magántanulók:</i>										
Illy Gábor	3	2	2	—	1	1	2	1	1	—
Pitlovits József	4	3	4	—	3	3	2	2	3	—
⁴⁵ Sárkány László	2	3	3	—	3	3	3	2	2	—
Széchenyi Imre gr.	2	3	2	—	2	2	1	2	3	—
Török Rózsa tm.	2	2	3	—	2	2	3	2	2	—

¹ Kimaradt 1915. febr. 15-én. ² Vizsgálatlan maradt.

Osszesen: 47.

Hetedik osztály. Osztályfőnök: DR. ALLERAM GYULA.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-ny. h. i.	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Magaviselet
Apponyi György gr.	2	1	1	1	—	1	1	2	1	—	1
Barna Elek ref.	3	3	3	—	2	3	2	3	3	—	1
Bezerédy István F. J. N.	3	3	3	—	2	3	2	3	3	—	1
Bognár György ág. ev.	2	2	3	—	2	3	3	3	3	—	1
5 Braunecker Lamoral br.	3	3	3	—	2	2	3	3	3	—	1
Brčić Mihály tm.	2	3	3	—	2	2	2	2	2	—	1
Csanak György ref., F. J. N.	1	3	3	—	2	3	3	1	2	—	1
Csorba Ferenc ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erdős László	1	2	2	—	2	2	2	2	2	—	1
10 Ertl János	2	2	3	—	2	3	2	3	3	—	1
Érdy Sándor	3	3	3	—	3	3	4	3	3	—	1
Gulden Jenő	3	3	3	—	2	3	3	3	3	—	1
Gutgesell Ernő	2	3	3	—	2	3	3	3	3	—	1
Hajdu János ref., F. J. N.	1	2	3	—	1	2	2	2	2	—	1
15 Hank Olivér ág. ev., ftm.	2	1	3	—	1	3	2	2	2	—	1
Janovics András ref., ftm.	2	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1
Jellinek Alfonz F. J. N.	2	1	3	—	2	2	2	3	2	—	1
Józan Miklós unit.	1	2	3	—	2	3	1	2	3	—	1
Kanitz Pál	2	3	2	—	2	2	3	2	2	—	1
20 Klokocsán Lajos	3	3	3	—	3	3	3	3	3	—	1
Kondér István	3	3	2	—	2	3	3	3	3	—	2
Kováts Gyula tm.	2	2	2	2	—	2	2	2	2	—	1
Lers Vilmos ág. ev.	2	2	2	3	—	2	2	2	2	—	1
Molnár Kázmér	3	3	3	—	2	3	3	3	3	—	1
25 Móczár Jenő ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Müllner János	3	3	3	3	—	3	3	3	3	—	1
Poddányi István tm.	2	2	2	—	2	3	2	3	2	—	1
Rosner Ferenc tm., öszt.	1	1	1	—	1	2	1	1	2	—	1
Strecke Ernő	2	2	2	3	—	3	2	3	3	—	1
30 Szebeny József	3	3	3	—	2	3	3	1	2	—	1
Szöllösi István ref., tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1
Szuchy László gör.-kath., tm.	1	2	2	3	—	3	2	3	3	—	2
Tarkeöy Aladár	3	3	3	—	2	3	3	3	3	—	2
Vári Lajos tm. ³	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35 Vidats Dezső	1	2	2	—	2	2	2	2	2	—	1
Vladár Ervin ág. ev., F. J. N.	2	2	2	—	2	2	2	3	2	—	1
Wahl Henrik lov., F. J. N.	1	2	2	—	1	1	2	2	2	—	1
Wilfinger Gyula ág. ev.	1	2	3	—	2	3	2	3	3	—	1
<i>Magántanulók:</i>											
Illy Gábor	2	2	2	—	2	1	2	2	2	2	—
40 Marsovszky Ilona ág. ev.	1	1	1	—	1	1	2	2	2	2	—
Mérey Béla ág. ev.	2	3	3	—	2	3	3	3	3	3	—
Mihalkó Ede tm.	3	3	3	4	—	3	3	4	3	—	—

¹ Kimaradt 1914. okt. 21-én.

² Kimaradt 1915. márc. 20-án.

³ Kimaradt 1914. okt. 3-án.

Összesen 42.

Nyolcadik osztály. Osztályfőnök: BESSKÓ JENŐ.

A tanuló neve és hitvallása ; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösz- töndijas-e ?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-ny. h. i.	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Bölcsészettan	Magaviselet	Az éretts. vizsg. eredménye
Alkér Miklós	1	3	2	—	2	2	1	2	3	—	1	1	jól érett
Bódy István	2	3	3	—	3	3	2	3	3	—	3	1	érett
Csáky Arpád gr. F. J. N.	2	2	2	—	2	2	2	2	3	—	1	1	jól érett
ifj. Daniel László F. J. N.	2	3	3	—	1	3	1	3	3	—	1	1	érett
5 Derék Andor F. J. N.	2	1	1	—	1	2	1	3	3	—	1	1	jól érett
Detre László tm. öszt.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1	1	jelesen érett
14 Exner Ernő tm.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	—	1	1	jelesen érett
Fehér László	2	2	3	—	2	3	2	3	3	—	2	1	érett
Fejlesztés Jenő ref. tm. öszt.	1	1	2	2	—	2	2	1	1	—	1	1	jól érett
10 Feti László tm. öszt.	1	1	2	3	—	2	1	2	2	—	1	1	jelesen érett
Gaal Ábris ref.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	—	1	1	jelesen érett
Gobetzky Leo F. J. N.	2	2	2	—	1	2	1	1	1	—	1	1	jól érett
Gruber Gyula unit. tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1	1	jelesen érett
Hayde Gyula ág. ev.	1	3	2	—	2	3	1	2	3	—	1	1	jól érett
15 Hodorovits Ferenc tm.	1	1	1	2	—	2	1	2	2	—	1	1	jelesen érett
Hornyánszky Viktor ág. ev.	2	3	3	—	2	2	3	3	3	—	1	1	érett
Hubner Richard tm.	1	1	1	2	—	1	1	1	1	—	1	1	jelesen érett
Jávorszky Imre	2	2	2	—	2	3	2	2	1	—	2	1	jól érett
Kalmár Gyula ftm.	1	2	2	—	1	2	2	2	1	—	1	1	jól érett
20 Kanitz Ferenc	2	3	3	—	1	3	3	3	3	—	1	1	érett
King Alfréd g. kel. szerb.	1	3	3	—	3	2	2	3	3	—	2	1	érett
Kiss Gyula tm.	3	1	2	—	1	3	1	1	1	—	1	1	jelesen érett
Kiss Imre ref. tm.	1	1	2	2	—	2	1	1	1	—	1	1	jelesen érett
Kochmann Antal	3	3	3	2	—	3	3	3	3	—	2	1	érett
25 Kokas Sándor	2	2	2	—	2	2	1	2	2	—	2	1	jól érett
Krajacz Farkas F. J. N.	2	2	2	—	2	2	2	2	3	—	2	1	jól érett
László Zuárd F. J. N.	3	3	3	—	3	3	3	3	3	—	2	1	érett
Lähne András ág. ev.	2	2	2	—	1	2	2	3	3	—	1	1	jól érett
Ludinszky László	2	3	3	—	2	3	2	3	3	—	2	1	érett
30 Mészáros Zoltán	2	2	2	—	2	3	3	3	2	—	2	1	érett
Nagy Móric ref. F. J. N.	1	3	3	—	3	3	3	3	3	—	2	1	érett
Oltay Aladár	2	3	2	—	2	3	2	3	2	—	2	1	érett
Oltay Géza tm.	2	2	1	2	—	3	1	2	1	—	2	1	jól érett
Pokol Elek Ince F. J. N.	3	3	3	—	2	3	3	3	3	—	3	1	érett
35 Polgár József ref. F. J. N.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	—	1	1	jelesen érett
Prochaska Lajos tm. öszt.	1	1	2	—	2	1	2	2	3	—	1	1	jól érett
Schmidt Gyula ág. ev.	2	3	2	—	3	3	3	3	3	—	2	1	jól érett
Serényi István gr. F. J. N. öszt.	1	2	2	3	—	1	1	2	2	—	1	1	jól érett
Sinkovits László ref. F. J. N.	1	1	2	—	1	2	2	2	2	—	1	1	jól érett
40 Szabó István tm. öszt.	1	2	1	—	1	2	1	1	1	—	1	1	jelesen érett
Szegedy Andor ref.	2	3	3	3	—	3	3	3	3	—	2	1	érett
Széchenyi Zsigm. gr. F. J. N.	2	2	3	—	2	1	2	2	2	—	1	1	jól érett
Szukováthy László tm.	1	1	2	—	2	3	2	3	3	—	1	1	jól érett
Váry József	2	3	3	3	—	3	3	3	3	—	3	1	érett
45 Zádor Sándor izr. tm.	1	1	2	—	1	2	2	2	1	—	1	1	jól érett
<i>Magántanulók :</i>													
Andrényi Erzsébet ref. tm.	2	3	2	—	3	2	3	3	3	3	2	—	érett
Liebner Sándor F. J. N.	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	—	érett

Összesen : 47.

III.

A TANULÓK STATISZTIKÁJA.

1. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.

Felvételt	Nyilvános tanulók											Magántanulók			
	Az iskolaév folyamán											Felvételt		Osztályvizsgálatot tett	
	magántanuló, lett	önként kimaradt	tanács folytan távozott	kizárattott	betegség	baleset	öngyilkosság	Az osztályvizsgálatról elmaradt	Június ill. május hóban osztályvizsgálatot tett	Pótló vizsgálatot tehet	Összesen osztályvizsgálatot tett				
												következtében meghalt	fiú	leány	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
389	2	17	—	—	2	—	—	3	365	1	366	10	4	12*	4

2. A felvett és a vizsgát tett tanulók száma osztályonként.

Osztály	Felvételt			Osztályvizsgálatot tett		
	nyilvános tanuló	magántanuló		nyilvános tanuló	magántanuló	
		fiú	leány		fiú	leány
1	2	3	4	5	6	7
I.	62	—	—	58	—	—
II.	51	—	1	46	—	1
III.	53	—	—	50	1	—
IV.	44	—	—	42	—	—
V.	53	3	—	50	3	—
VI.	42	4	1	40	4	1
VII.	38	3	1	35	3	1
VIII.	46	—	1	45	1	1
I—VIII.	389	10	4	366	12	4

3. A felvett nyilvános tanulók megbetegedései s az igazgatói és tanárkari megrovások száma.

Megbetegedések			Megrovások	
A könnyű	A súlyos	A fertőző (esetleg járványos)	Az igazgatói	A tanárkari
nem fertőző			megbetegedések száma	megrovások száma
1	2	3	4	5
1289	55	6	5	—

* Ezek közül kettő rendes tanulólú vétett föl.

4. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása kor szerint, osztályonként.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók															
	Összes száma	közül														
		1905-ben	1904-ben	1903-ban	1902-ben	1901-ben	1900-ban	1899-ben	1898-ban	1897-ben	1896-ban	1895-ben	1894-ben	1893-ban	1892-ben	1891-ben vagy még korábbi évben
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
I.	58	3	41	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II.	47	—	3	41	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III.	51	—	—	1	39	10	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
IV.	42	—	—	—	4	29	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—
V.	53	—	—	—	—	3	27	22	—	1	—	—	—	—	—	—
VI.	45	—	—	—	—	—	5	30	6	2	2	—	—	—	—	—
VII.	39	—	—	—	—	—	—	2	27	8	2	—	—	—	—	—
VIII.	47	—	—	—	—	—	—	—	6	24	11	5	—	—	—	1
I–VIII.	382	3	44	56	45	43	40	56	39	35	15	5	—	—	—	1

5. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása honosság és szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) állandó lakóhelye szerint.

összes száma	Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók									
	közül			száma, akiknek szülője (gyámja, ill. más törvényes gondviselője) állandóan						
	magyar honos volt		külföldi honos volt	ugyanazon		a magyar anyaország más törvényhatóságában	Horvát-Szlavonországokban	külföldön még pedig		
	magyarországi	horvát-szlavonországi		községben	várm. más községében			Ausztriában	Franciaországban	
illetőségű			lakott							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
382	363	8	11	326	8	42	6	—	—	—

6. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása törvényhatóságokint szüloik (gyámjuk, illetöleg más törvényes gondviselőjük) magyarországi állandó lakóhelye szerint.

Törvényhatóság	A tanulók száma	Törvényhatóság	A tanulók száma	Törvényhatóság	A tanulók száma
1	2	1	2	1	2
A) Magyar anyaország		40. Pozsony vm.	1	15. Pancsova thj. v. ...	—
a) Vármegyék		41. Sáros vm.	—	16. Pécs thj. v.	—
1. Abauj-Torna vm.	1	42. Somogy vm.	1	17. Pozsony thj. v. ...	2
2. Alsó-Fehér vm.	—	43. Sopron vm.	—	18. Selmecz- és Béla-	
3. Arad vm.	—	44. Szaboles vm.	—	bánya thj. v.	—
4. Árva vm.	—	45. Szatmár vm.	1	19. Sopron thj. v. ...	—
5. Bács-Bodrog vm.	1	46. Szeben vm.	—	20. Szabadka thj. v. ...	—
6. Baranya vm.	—	47. Szepes vm.	—	21. Szatmár-Németi	
7. Bars vm.	—	48. Szilágy vm.	—	thj. v.	—
8. Békés vm.	3	49. Szolnok - Doboka		22. Szegec thj. v.	—
9. Bereg vm.	—	vm.	—	23. Székesfehérv. thj. v.	1
10. Besztercze-Naszód		50. Temes vm.	—	24. Temesvár thj. v. ...	—
vm.	—	51. Tolna vm.	—	25. Ujvidék thj. v. ...	—
11. Bihar vm.	2	52. Torda-Aranyosvm.	—	26. Versecz thj. v. ...	—
12. Borsod vm.	3	53. Torontál vm.	2	27. Zombor thj. v. ...	1
13. Brassó vm.	—	54. Trencsén vm. ...	1		
14. Csanád vm.	—	55. Turócz vm.	—	A, b) együtt	334
15. Csík vm.	—	56. Udvarhely vm. ...	—	A, a+b) összesen	376
16. Csongrád vm.	—	57. Ugocsa vm.	—		
17. Esztergom vm.	3	58. Ung vm.	—	B) Horvát-Szlavonorsz.	
18. Fejér vm.	1	59. Vas vm.	1	a) Vármegyék	
19. Fogaras vm.	—	60. Veszprém vm. ...	—	1. Belovár-Kőrös vm.	—
20. Gömör-ésKis-Hont		61. Zala vm.	—	2. Lika-Krbava vm.	1
vm.	—	62. Zemplén vm. ...	1	3. Modrus-Fiume vm.	—
21. Győr vm.	—	63. Zólyom vm.	—	4. Pozsega vm.	—
22. Hajdu vm.	—			5. Szerém vm.	2
23. Háromszék vm. ...	1	A, a) együtt	42	6. Varasd vm.	—
24. Heves vm.	—	b) Városok		7. Verőcze vm.	—
25. Hont vm.	—	1. Arad thj. v.	—	8. Zágráb vm.	—
26. Hunyad vm.	—	2. Baja thj. v.	—	B, a) együtt	3
27. Jász-Nagykun-Szol-		3. Budapest fő- és			
nok vm.	6	székv.	327	b) Városok	
28. Kis-Küküllő vm. ...	—	4. Debreczen thj. v.	2	1. Eszék thj. v.	2
29. Kolozs vm.	—	5. Fiume thj. v.	1	2. Varasd thj. v. ...	1
30. Komárom vm.	2	6. Győr thj. v.	—	3. Zágráb thj. v. ...	—
31. Krassó-Szőrényvm.	2	7. Hódmező-Vásár-		4. Zimony thj. v. ...	—
32. Liptó vm.	—	hely thj. v.	—	B, b) együtt	3
33. Máramaros vm.	1	8. Kassa thj. v.	—	B, a+b) együtt	6
34. Maros-Torda vm. ...	1	9. Kecskemét thj. v.	—		
35. Moson vm.	—	10. Kolozsvár thj. v.	—	Ismétlés	
36. Nagy-Küküllő vm.	—	11. Komárom thj. v.	—	Magyar anyaország ...	376
37. Nógrád vm.	—	12. Maros-Vásárhely		Horvát-Szlavonorszá-	
38. Nyitra vm.	—	thj. v.	—	gok ...	6
39. Pest-Pilis-Solt-Kis-		13. Miskolcz thj. v. ...	—	Magyar birodalom ...	382
kun vm.	7	14. Nagy-Várad thj. v.	—		

7. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása szülők (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) foglalkozása (társadalmi állása) szerint.

Foglalkozás (társadalmi állás)	A tanulók száma	Foglalkozás (társadalmi állás)	A tanulók száma
1	2	1	2
Nagybirtokos, nagybérlő (1000 kat. holdon felül)	26	Köztisztviselő (a papok, tanárok és tanítók kivételével) és közhivatalban alk. díjnok ...	114
Középbirtokos és bérlő (100—1000 kat. holddal)	8	Pap, tanár, tanító... ..	23
Kisbirtokos, kisbérlő (100 kat. holdon alul)	1	Másféle értelmiség (orvos, ügyvéd, közjegyző, gyógyszerész stb.) s ilyeneknél alkalmazott segéd, irnok stb.	37
Kisbirtokos - napszámos (kisbérlő-napszámos)	—	Közhivatalban alkalmazott vagy másféle értelmiségi altiszt vagy szolgál	21
Egyéb őstermelő (feles, majoros, kertész, halász)	—	Katonatiszt, honvédtiszt (csendőrtiszt)	14
Gazdasági tisztviselő	3	Katona altiszt (honvéd altiszt, csendőr altiszt)	—
Egyéb gazdasági segédszemély (földmives-napszámos, gazdasági cseléd)	—		
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó	7	Nyugdíjas tisztviselő vagy az értelmiség körébe számítható egyéb nyugdíjas... ..	32
Kisiparos, bányakisvállalkozó	16		
Ipari vagy bányászati tisztviselő	6	Tőkés, járadékos, háztulajdonos... ..	2
Egyéb ipari vagy bányászati segédszemély (előmunkás, segéd, munkás stb.)	2	Magánzó, eltartásos... ..	15
		Nyugdíjas altiszt, szolgál vagy munkás... ..	2
Nagykereskedő, nagyvállalkozó	6		
Kiskereskedő, kisvállalkozó ...	6	Egyéb és ismeretlen foglalkozású	1
Kereskedelmi vagy közlekedési (vasúti, posta stb.) tisztviselő	37		
Egyéb keresk. vagy közlek. segédszemély (altiszt, segéd, szolgál stb.)... ..	3	Mindössze	382

8. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása vallás, anyanyelv és nyelvismeret szerint.

Az osztályvizsgálatot tett tanulók összes száma	Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül										
	latin	görög	örm.	refo-	ág hv.	görög-	uni-	izrae-	bap-		
	szert.	róm.	kath.	mátus	evang.	keleti	tárius	lita	tista		
v a l l á s ú v o l t											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
382	262	11	—	43	43	3	3	17	—	—	—

Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül											
ma-	német	tót	oláh	ruthén	horvát	szerb	olasz	román	bosz-	franc-	összesen
gyar									niai	cia	nem magyar
a n y a n y e l v ü v o l t											
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
359	15	—	3	—	3	1	—	—	—	1	23

Az osztályvizsgálatot tett magyar anyanyelvű tanulók közül									
csak magyarul	más nyelven is	németül	tótul	oláhul	ruthénül	horvátul	szerbül	olaszul	egyéb hazai nyelven
tudott		i s t u d o t t							
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
168	191	175	9	2	1	6	1	3	—

Az osztályvizsgálatot tett nem magyar anyanyelvű tanulók közül									
csak anyanyelvén	más nyelven is	csak németül	csak tótul	csak oláhul	csak ruthénül	csak horvátul	csak szerbül	csak olaszul	és egyéb hazai nyelven
t u d o t t									
35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
—	23	—	—	—	—	—	—	—	—

Az osztályvizsgálatot tett										
német	tót	oláh	ruthén	horvát	szerb	olasz	román	boszniai	francia	összesen nem magyar
anyanyelvű tanulók közül magyarul is tudott										
45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
15	—	3	—	3	1	—	—	—	1	23

9. Ismétlők, a görög-pótló tárgyak tanulói, magaviselet és mulasztások osztályonként.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett										
	nyilvános és magántanulók közül		nyilvános tanulók								
			közül							által	
	ismétlő volt	a görög-pótló tárgyakat tanulta	magaviseletből				egy órát sem	csak igazol-tan	igazolatlantul	igazol-tan	igazolatlantul
			1.	2.	3.	4.					
osztályzatot kapott				mulasztott		mulasztott órák száma					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I.	5	—	40	18	—	—	5	53	—	2044	—
II.	1	—	26	20	—	—	6	39	1	1170	5
III.	3	—	45	5	—	—	8	42	—	1408	—
IV.	1	—	39	3	—	—	3	39	—	1412	—
V.	2	45	42	8	—	—	6	44	—	2900	—
VI.	—	30	36	4	—	—	5	35	—	1356	—
VII.	—	29	32	3	—	—	2	33	—	1669	—
VIII.	—	35	45	—	—	—	5	38	2	1752	2
I—VIII.	12	139	305	61	—	—	40	323	3	13711	7

10. Az osztályvizsgálatot tett tanulók előmenetele osztályonként.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett																	
	nyilvános és magántanulók								nyilvános tanulók közül									
	összes száma	közül							a latin	a francia	az angol	az egészseg-tant	a szabadkézi rajzot	a kézi-munkát	a gyorsírást	az éneket	céllovést	
		minden		egy	két	több	rendes tantárgyból											
		jeles	legalább		elégtelen				nyelvet		mint rendkívüli tantárgyat legalább elégséges eredménnyel tanulta							
			jó	elégs.	osztályzatot kapott													
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
I.	58	2	16	25	5	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	35	—	
II.	47	3	7	27	6	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	33	—	
III.	51	6	11	27	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
IV.	42	3	4	26	3	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
V.	53	4	18	29	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
VI.	45	7	12	22	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
VII.	39	1	9	27	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
VIII.	47	5	10	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
I—VIII.	382	31	87	215	27	11	11	—	—	—	—	—	—	—	—	68	—	

11. Az érettségi vizsgálatok eredményéről.

Mikor és milyen vizsgálat	Jelentkezett	Jelesen érettt	Jól érettt	Érettt	Két hó múlva javít	Egy év múlva javít	Visszalépettt	Felfüggesztett	Éretts. v többé nem tehet
a) Éretts. bizonyítványt kapott a 913—1915. sz. V K. M. r. alapján	9	—	5	4	—	—	—	—	—
b) Teljes éretts.	38	11	14	13	—	—	—	—	—
c) Kieg. éretts. a görög ny.	8	3	2	—	—	—	3	—	—

12. Az érettségi vizsgát tett ifjak pályaválasztása.

theológiai	bölcsészeti	jogi	orvosi	technikai	hivatalnokai	vasuti tisztii	diplomáciai	gazdasági	erdészeti	bányászati	gyógyszerészi	kereskedelmi	zenei	vegyészi	katonai	ipari
pályára készül																
—	1	13	5	5	3	—	1	7	—	1	1	1	2	—	6	1

13. Az intézeti házról, továbbá a tanítási és mellékhelyiségekről.

A középiskola saját házában van-e vagy bérházban?	Az intézet oktatási céljaira szolgál hány									Van-e hány nyári tornater?	Van-e óráközi üdülőhely? s ha van, idejegyzendő a terület ☐ -méterekben	Egyéb helyiségek száma	Összesen
	osztály- vagy tanterem	természetrajzi	természet-tani	vegyészeti	rajz-	téli torna-	könyvtári	tanári s tanácskozási	igazgatói				
Saját házában	8	3	2	1	1	1	1	4	2	Két játszótér	Két udvar 19618 ☐ m.	15	42

TANKÖNYVJEGYZÉK 1915—16. ÉVRE.

I. osztály.

	A tankönyv szerzője, címe (kiadás, kiadó, év)	Vkmin. eng. sz.
<i>Pokorny E.</i>	Ájtatossági gyakorlatok. 3. kiad. Sz.-I.-T. Róm. kath. nagyobb katekizmus. 2. kiad. Sz.-I.-T. 1911.	főgyh. h. 218/1908
<i>Bartha J.</i>	Magyar nyelvtan mondattani alapon I. rész. I—II. o. 7. kiad. Sz.-I.-T. 1912.	45603/1912
<i>Balogh P.</i>	Magyar olvasókönyv. I. oszt. 3. kiad. Sing. és W. 1906.	111711/1906
<i>Schultz—Dávid</i>	Kisebb latin nyelvtan. 10. kiad. Lamp.—Wod. 1904.	2253/1904
<i>Fodor—Székely</i>	Liber Sexti. I—II. rész. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1912.	85187/1912
<i>Némethy K.</i>	Földrajz. I. oszt. 8. kiad. Lamp.—Wod. 1912.	27250/1912
<i>Kozma—Körösi</i>	Rendsz. földr. atlasz. 17. kiad. Sing. és W. 1910.	8306/1907
<i>Szterényi H.</i>	Természetrájz. I. oszt. 6. kiad. Lamp.—Wod. 1911.	128518/1911
<i>Lutter N.</i>	Közönséges számtan. I. osz. 16. kiad. Fr. 1903.	3427/1902
<i>Landau—Wohlrab</i>	Rajz. geometria. I. rész. 8. kiad. Fr. 1900.	1490/1900
<i>Vajda P.</i>	Szépírási minták. Franklin. 1888	19406/1888

II. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájtatossági gyakorlatok. 2. kiad. Sz.-I.-T. Róm. kath. nagyobb katekizmus. 2. kiad. Sz.-I.-T. 1911.	főgyh. h. 218/1908
<i>Pokorny E.</i>	Ószövetségi bibliai történetek. 9. kiad. Sz.-I.-T.	—
<i>Bartha J.</i>	Magyar nyelvtan mondattani alapon. I. rész. I—II. o. 7. kiad. Sz.-I.-T. 1912.	45603/1912
<i>Balogh P.</i>	Magyar olvasókönyv. II. oszt. 2. kiad. Singer és Wolfner. 1904.	4064/1903
<i>Schultz—Dávid</i>	Kisebb latin nyelvtan. 10. kiad. Lamp.—Wod. 1904.	2253/1904
<i>Fodor—Székely</i>	Liber Sexti. I—II. rész. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1912.	85187/1912
<i>Némethy K.</i>	Földrajz. II. oszt. 6. kiad. Lamp.—Wod. 1909.	62136/1909
<i>Kozma—Körösi</i>	Rendsz. földr. atlasz. 17. kiad. Sing. és W. 1910.	8306/1907
<i>Szterényi H.</i>	Természetrájz. II. oszt. 4. kiad. Lamp.—Wod. 1911.	146033/1911
<i>Lutter N.</i>	Közönséges számtan. II - III. oszt. 16. kiad. Fr. 1904.	3596/1903
<i>Landau—Wohlrab</i>	Rajz. geometria. II. rész. 7. kiadás. Franklin. 1901.	4421/1900
<i>Vajda P.</i>	Szépírási minták. Franklin. 1888.	19406/1888

III. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájtatossági gyakorlatok. 3. kiad. Sz.-I.-T. Róm. kath. nagyobb katekizmus. 2. kiad. Sz.-I.-T. 1911.	főgyh. h. 218/1908
<i>Pokorny E.</i>	Újszövetségi bibliai történetek. 7. kiad. Sz.-I.-T.	—

A tankönyv szerzője, címe (kiadás, kiadó, év)		Vkmin. eng. sz.
<i>Bartha József dr.</i>	Rendszeres magyar nyelvtan. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1910	115734/1910
<i>Balogh P.</i>	Magyar olvasókönyv. III. o. 2. kiad. Sing. és W. 1907.	126078/1907
<i>Schultz—Dávid</i>	Kisebb latin nyelvtan. 10. kiad. Lamp.—Wod. 1904.	2253/1904
<i>Fodor—Székely</i>	Liber Sexti. II. rész. III—IV. oszt. 2. kiad. Sz.-I.-T. 1912.	27257/1912
<i>Vajda K.</i>	Szemelv. Corn. Neposból. Toldi. 1900.	2968/1900
<i>Roseth A.</i>	Szemelv. Phaedrus meséiből. 3. kiad. Lamp.— Wod. 1911.	101452/1911
<i>Szörényi J.</i>	Német nyelvkönyv. I. rész. III—IV. o. Sz.-I.-T. 1911.	41696/1911
<i>Marczali—Andor</i>	Magyarország története. I. r. III. oszt. Athen. 1900.	2460/1900
<i>Kogutovicz</i>	10 térkép a magy. tört. tanításához. 6. kiad. M. F. Int.	2604/1897
<i>Némethy K.</i>	Földrajz III. oszt. 6. kiad. Lamp.—Wod. 1909.	100813/1911
<i>Kuzma—Körösi</i>	Rendsz. földr. atlasz. 17. kiadás. Sing. és W. 1910.	8306/1907
<i>Lutter N.</i>	Közönséges számtan. II—III. o. 16. kiad. Fr. 1904.	3596/1903
<i>Landau—Wohlrab</i>	Rajzoló geometria. III. rész. 6. kiad. Fr. 1903.	2917/1901

IV. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájtatossági gyakorlatok. 3. kiad. Sz.-I.-T. Róm. kath. nagyobb katekizmus. Sz.-I.-T.	főgyh. h. 218/1908
<i>Pokorny E.</i>	Szertartástan. 12. kiad. Sz.-I.-T.	—
<i>Bartha—Prónai</i>	Stilisztika. 4. kiad. Sz.-I.-T. 1913.	98348/1913
<i>Lehr A.</i>	Arany János Toldija. 14. kiad. Fr. 1912.	107194/1912
<i>Schultz—Dávid</i>	Kisebb latin nyelvtan. 10. kiad. Lamp.—Wod. 1904.	2253/1904
<i>Fodor—Székely</i>	Liber Sexti. II. rész. III—IV. o. 2. kiad. Sz.-I.-T. 1912.	27257/1912
<i>Kempf J.</i>	Julius Caesar De bello Gallico szemelv. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1910.	22387/1912
<i>Cserép J.</i>	Szemelv. P. Ovidius Naso műveiből. 3. kiadás. Lamp.—Wod. 1909.	156935/1911
<i>Szörényi J.</i>	Német nyelvkönyv. I. rész. III—IV. o. Sz.-I.-T. 1911.	41696/1911
<i>Marczali—Andor</i>	Magyarország története. II. r. IV. oszt. Athen. 1900.	2460/1900
<i>Kogutovicz</i>	10. térkép a magy. tört. tanításához. 6. kiad. M. F. Int.	1604/1897
<i>Szterényi H.</i>	Növénytan. 7. kiad. Sing. és W. 1911.	24363/1912
<i>Borosay D.</i>	Algebra. 5. kiad. Sz.-I.-T. 1912.	44336/1912
<i>Landau—Wohlrab</i>	Rajzoló geometria. III. rész. 6. kiad. Fr. 1903.	2917/1901

V. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájtat. gyakorl. 3. kiad. Sz.-I. T.	—
<i>Pokorny E.</i>	Katholikus hittan. 2. kiad. Sz.-I.-T.	—
<i>Bartha—Prónai</i>	Retorika 3. kiad. Sz.-I.-T. 1913.	60709/1913
<i>Kapossy</i>	Ciceronis pro Archia oratio. 3. kiad. Frankl. 1910.	157944/1911
<i>Zsámboki Gy.</i>	Ciceronis pro lege Manilia, de imp. Gn. Pompei oratio. 4. kiadás. Franklin. 1911. (J.-I.-27.)	111665/1911
<i>Cserép J.</i>	Szemelv. P. Ovidius Naso műveiből. 3. kiad. Lamp.—Wod. 1909.	156935/1911
<i>Maywald J.</i>	Görög nyelvtan. 6. kiad. 1911. Saját kiad. (Kókai ny.)	112919/1911
<i>Maywald J.</i>	Görög olvasókönyv. I. rész. 5. kiad. 1910. (Kókai ny.)	98452/1910
<i>Timár P.</i>	Rendszeres német nyelvt. V. és VI. oszt. 2. kiad. Sing. és Wolfner 1906.	32799/1907
<i>Timár P.</i>	Német olvasókönyv. II. rész. 2. kiad. Sing. és W. 1906.	104248/1906

A tankönyv szerzője, címe (kiadás, kiadó, év)		Vkmin. eng. sz.
<i>Szölgvény J.</i>	Világtörténet. I. rész. 3. kiadás. Lamp.—Wod. 1910.	143906/1911
<i>Kogutovicz...</i>	Történelmi iskolai atlasz. Magy. Földr. Int. ...	2604/1897
<i>Szterényi H.</i>	Állattan. 5. kiadás. Lamp.—Wod. 1911....	143081/1911
<i>Borosay D.</i>	Algebra. 5. kiadás. Sz.-I.-T. 1912. ...	44336/1912
<i>Borosay D.</i>	Geometria. I. rész. V—VI. oszt. 4. kiad. Sz.-I.-T. 1914.	36930/1914
<i>Prónai L. dr.</i>	Görögptóló irodalmi olvasmányok. I. köt. V. oszt. Sz.-I.-T. 1912. ...	41102/1913

VI. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájzat. gyakorl. 3. kiad. Sz.-I.-T. ...	—
<i>Matuszka</i>	Erkölestan. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1910. ...	—
<i>Bartha—Prónai</i>	Poetika. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1913. ...	175699/1913
<i>Kalmár E.</i>	Szemelv. T. Livius római történetéből. 4. kiadás. (J. I. 48.) Franklin 1910. ...	12930/1912
<i>Wirth Gy.</i>	Vergilius Aeneise. Lamp.—Wod. 1900....	3279/1904
<i>Timár P.</i>	Rendsz. német nyelvtan. V—VI. o. 2. kiad. Sing. és Wolfner. 1906. ...	32799/1907
<i>Timár P.</i>	Német olvasókönyv. II. rész. 2. kiad. Sing. és W. 1906.	104248/1906
<i>Maywald J.</i>	Görög nyelvtan. 6. kiad. 1911. Saját kiad. ...	112919/1911
<i>Maywald J.</i>	Görög olvasókönyv. II. rész. 4. kiad. Saját kiad. 1906.	83441/1906
<i>Szölgvény J.</i>	Világtörténet. II. rész. 4. kiad. Lamp.—Wod. 1912.	152342/1912
<i>Kogutovicz</i>	Történelmi isk. atlasz. M. Földr. Int. ...	2604/1897
<i>Szterényi H.</i>	Ásványtan és chemia. 5. kiad. Lamp.—Wod. 1907.	15883/1907
<i>Borosay D.</i>	Algebra. 5. kiad. Sz.-I.-T. 1912. ...	44336/1912
<i>Borosay D.</i>	Geometria. I. r. V—VI. oszt. 4. kiad. Sz.-I.-T. 1914.	36930/1914
<i>Lutter N.</i>	Logaritmusok. 16. kiad. Franklin 1912. ...	120957/1912
<i>Jancsó B.</i>	Magyar irod. olvasm. II. r. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1904....	2958/1903
<i>Csiky G.</i>	Sophokles: Antigone. (J. I. 20.)... ..	22424/1883
<i>Csiky G.</i>	Sophokles: Elektra. (J. I. 52.)	3329/1895

VII. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájzat. gyakorl. 3. kiad. Sz.-I.-T. ...	—
<i>Vincze—Ambró</i>	Egyháztörténelem. 7. kiad. Sz.-I.-T. ...	—
<i>Bartha J.</i>	A magy. nemz. irod. története. I. kötet. 3. kiadás. Sz.-I.-T. ...	69920/1911
<i>Szinnyei J.</i>	A magyar nyelv. 8. kiad. Horny. 1912....	23378/1912
<i>Zsámboki Gy.</i>	Ciceronis oratio in Verrem. IV. De Signis. Fr. 1902.	2897/1902
<i>Wirth Gy.</i>	Vergilius Aeneise. Lamp.—Wod. 1900. ...	3279/1904
<i>Cserép J.</i>	Sallustius De bello Iugurthino. Sz.-I.-T. 1908. ...	38102/1908
<i>Dávid I.</i>	Herodoti Epitome. 4. kiad. Fr. 1911. ...	148290/1911
<i>Kempf J.</i>	Szemelvények az Odysseiából. 2. kiad. Fr. 1911.	161778/1911
<i>Radványi T.</i>	Német irod. olvasókönyv. Sz.-I.-T. 1907....	110099/1907
<i>Weber</i>	Goethe: Hermann u. Dorothea. (J. I. 32.) 3. kiad. Fr. 1908. ...	221/1912
<i>Heinrich G.</i>	Lessing: Minna von Barnhelm. (J. I. 32.) 3. kiad. Fr. 1909....	360/1912
<i>Szölgvény J.</i>	Világtörténet. III. rész. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1903.	2957/1903
<i>Kogutovicz...</i>	Történelmi isk. atlasz. M. Földr. I. ...	2604/1897
<i>Borosay D.</i>	Algebra. 5. kiad. Sz.-I.-T. 1912. ...	44336/1912

	A tankönyv szerzője, címe (kiadás, kiadó, év)	Vkmin. eng. sz.
<i>Borosay D.</i>	Geometria. II. rész. VII—VIII. o. 2. kiad.	73762/1910
<i>Lutter N.</i>	Logaritmusok. 16. kiad. Fr. 1912.	120957/1912
<i>Szijártó M.</i>	Fizika. I. r. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1911.	142089/1911
<i>Jancsó B.</i>	Magy. irod. olvasm. III. r. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1908.	5164/1911
<i>Szilasi M.</i>	Szemelv. Thukydidesből. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1908.	2304/1912
<i>Földi J.</i>	Demosthenes válog. beszédei. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1911.	112772/1911

VIII. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ajtat. gyakorl. 3. kiad. Sz.-I.-T.	—
<i>Uhlyárik</i>	Apologetika. 3. kiad. Sz.-I.-T.	—
<i>Bartha J.</i>	A magy. nemz. irod. tört. II. r. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1914.	26052/1914
<i>Schmidt A.</i>	Szemelv. Tacitus Annaleséből. 2. kiad. Fr. 1905.	160649/1911
<i>Wirth Gy.</i>	Szemelv. Q. Horatius. Fl.-ból. (J. I. 75.) 3. kiadás. Franklin. 1911.	23392/1912
<i>Kempf J.</i>	Szemelvények az Iliásból. 2. kiadás. Fr. 1907.	161779/1911
<i>Simm J.</i>	Szemelv. Platonból. 2. kiad. Fr. 1910.	140693/1911
<i>Radványi T.</i>	Német irod. olvasókönyv. Sz.-I.-T. 1907.	110099/1907
<i>Heinrich G.</i>	Schiller: Wilhelm Tell. 7. kiad. Fr. 1911.	583/1912
<i>Andor J.</i>	Magyarország története. 2. kiad. Athen. 1912.	60885/1912
<i>Borosay D.</i>	Algebra. 5. kiadás. Sz.-I.-T. 1912.	44336/1912
<i>Lutter N.</i>	Geometria. 9. kiad. Franklin 1904.	4526/1903
<i>Lutter N.</i>	Logaritmusok. 16. kiadás. Franklin 1912.	120957/1912
<i>Szijártó M.</i>	Fizika. II. rész. Lamp.—Wod. 2. kiadás. 1913.	121706/1913
<i>Hajdu—Zoltvány</i>	Lélektan és gondolk.-t. 4. kiad. Sz.-I.-T. 1910.	40903/1910
<i>Alexander B.</i>	Szemelv. Platon és Aristotelesből. 5. kiad. Fr. 1911.	136289/1911
<i>Zsámboki Gy.</i>	A görög művészet kiv. alkotásai. 2. kiad. Fr. 1911.	140691/1911

Segédtankönyvek.

<i>Molnár S.</i>	Latin stilusgyakorlatok. II. rész. 3. kiad. Baja. 1908.	99122/1908
<i>Wagner—Horváth</i>	Római régiségtan. 8. kiad. Lamp.—Wod. 1912.	96692/1912
<i>Mika S.</i>	Magy. tört. olvasm. I. r. 2. kiad. III. o. Lamp.—W. 1910.	127636/1911
<i>Mika S.</i>	Magy. tört. olvasm. II. r. IV. o. Lamp.—Wod. 1907.	85381/1907
<i>Mika S.</i>	Történelmi olvasókönyv. III. r. V. o. Lamp.—W. 1908.	48111/1908
<i>Mika S.</i>	Történelmi olv.-könyv. IV. r. VI. o. Lamp.—W. 1908.	140028/1908
<i>Mika S.</i>	Történelmi olv.-könyv. V. r. VII. o. Lamp.—W. 1909.	78371/1909
<i>Mika S.</i>	Történelmi olv.-könyv. VI. r. VIII. o. Lamp.—W. 1910.	58067/1910
<i>Kelemen J.</i>	Magy.-német és német-magy. zsebszótár. 13. kiad. Athenaeum. 1904.	3003/1904
	Magy.-német és német-magy. kézisztár. 2. kiad. Athenaeum. 1909.	3003/1904
<i>Schnidt J.</i>	Latin-magyar és magyar-latin zsebszótár. 3. kiadás. Athenaeum. 1909.	96702/1912
<i>Lévay—Vida</i>	Görög-magyar és magyar-görög szótár. 4. kiadás. Athenaeum. 1906.	12053/1888
	Tanulók olvasótára füzetei.	
	Olcso könyvtár füzetei.	
	Magyar könyvtár füzetei.	
	Jeles írók isk. tára füzetei.	

IV.

Az 1915/16. iskolai évre vonatkozó figyelmeztetések.

A) A t. c. közönség tájékoztatásául.

1. Jelenlegi tanítványaink számára a jövő tanévre való fölvételt már májusban elintéztük. A más tanintézetből jövő, vagy az I. osztályba belépni kívánó tanulók felvételének idejét a jövő iskolai év elején egyelőre nem állapíthatjuk meg, de az érdeklődők figyelmét az intézeti kapun annak idején kiteendő ily tárgyú hirdetésre irányítjuk.

A fölvételre a tanulóknak szülők vagy gyámjaik kíséretében személyesen kell jelentkezniök, írásban nem lehet jelentkezni. Az I-ő osztályba lépők születési és oltási bizonyítványt is tartoznak felmutatni. Az I. osztályba csak olyan tanulók vétetnek föl, akik 9 évesek elmúltak, a népiskola 4-ik osztályát elvégezték s ezt bizonyítvánnyal igazolják, továbbá az iskola körletébe tartoznak (Kacsá-utca és Szegényház-utca innenső oldala, Vár, Döbrentei-utca, Fő-utca határán belül). A népiskola IV. osztályának elvégzése nem okvellenül szükséges, tehet a tanuló beirátása alkalmával felvételi vizsgálatot is.

A fölvétel alkalmával minden tanuló 10 korona felvételi díjat fizet, továbbá 2 koronát az évi értesítőre, 1 koronát az ifjúsági könyvtárra és 2 koronát a tanulmányi kirándulásokra és egyéb tanulmányi célokra, 40 fillért tintadíjra, 30 fillért pedig bizonyítványbélyegre. A katolikus tanulók ezenkívül még 2 koronát fizetnek énektanításért. Tehát a római katolikus tanulók összesen 17 korona 70 fillért fizetnek, a nem katolikus tanulók pedig 15 korona 70 fillért. Minden tanuló fölvételi lapot kap, amely lappal szeptemberben az osztályfőnök uraknál jelentkezni kell beirátásra.

2. Augusztus hó 31-én fogjuk megtartani a javító- és pótlóvizsgálatokat, szept. 1. és 2-án pedig a magánvizsgálatokat.

A jövő tanév kezdetéről s a Veni Sancte napjáról az iskola hirdető tábláin annak idején kiteendő értesítések is adnak részletes felvilágosítást.

3. Az 1890. évi XXX. t.-c. rendelkezése azt a célt akarja elérni, hogy a gümnaázium V. osztályába lépő ifjú további előképzésének irányát az alsó négy osztályban tapasztalt nehézségek számbavétele mellett biztosabban választhassa. Mert oly tanuló, ki már a négy alsó osztályban tetemesebb nehézségekkel küzdött a latin vagy német nyelvben, most már mellőzheti a görög nyelvet s az ily tanulóknak határozottan ajánlandó a görög nyelv elhagyása, hogy előmenetelét a felső osztályokban ne kockáztassa.

A görög nyelvi irány előképzést ad a jogi, orvosi, papi, tanári, mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdászati és katonai pályákra.

A görög helyett választott tanfolyamban előképzést nyer a tanuló a jogi,

orvosi, tanári (kivéve a nyelvészeti, bölcsészeti és történeti szakokat), mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdasági, katonai és tengerészeti pályákra.

Az V. osztályba belépő tanulók irányválasztása a vallás- és közoktatási nagyméltóságú miniszter úr 1890. évi 30.829. sz. a. kelt magas rendelete értelmében a beiratás alkalmával történik a szülők, illetőleg törvényes gyámok által teendő szóbeli, távollétök esetében pedig általok kiállítandó írásbeli nyilatkozat útján.

Az átlépés egyik tanfolyamból a másikba csak fölvételi vizsgálat alapján lehetséges a tanári testület engedélye mellett.

B) Tandíj szabályzata

azoknak a középiskoláknak, amelyekben a tandíjak az államkinestárba vagy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium által kezelt valamely közalapba folynak be. (Kiadta a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1913. évi 3038. eln. számú rendeletével.)

I. fejezet. A tandíjak lefizetésére vonatkozó intézkedések.

1. §. Minden rendes és magántanuló, ki a tandíj fizetése alól fölmentve nincs, tandíjat fizet. A tandíj összegét a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter határozza meg.

2. §. A tandíjat négy egyenlő részletben kell fizetni; az első részletet október 15-ig, a másodikat december 3-ig, a harmadikat március 15-ig és a negyediket május 3-ig.

3. §. A tandíjak a tandíjkezelő által hivatalból és minden ellendíj nélkül kiadandó befizetési lapok segítségével a m. kir. postatakarékpénztár útján fizetendők le. A lefizetés a postatakarékpénztárnak bármely közvetítő postahivatalánál történhetik.

4. §. A tandíjak befizetésére szolgáló postatakarékpénztári befizetési lapok az első részletre vonatkozólag a beiratkozás alkalmával, a többi részletekre vonatkozólag pedig legkésőbb az esedékesség előtt egy hónappal a tandíjkifizető tanulók között kiosztandók. A befizetési lapokat 100-100 darabot tartalmazó füzetekben a miniszterium rendelkezése alapján a m. kir. postatakarékpénztár minden intézetnek külön megküldi.

5. §. A befizetési lap négy részből áll, úgymint: a szelvényből, az elismervényből, a tulajdonképeni befizetési lapból és a könyvelési szelvényből. Befizetés alkalmával a tanuló vagy szülő (gyám) az elismervényt, a befizetési lapot és a könyvelési szelvényt a szövegnek megfelelően tintával olvashatóan kitölti és a pénzüsszeggel együtt a közvetítő postahivatalnak átadja. A befizetési lapot a tényleges befizetés napjával kell keltezni. A postaalkalmazott, föltéve, hogy oly okok, melyek a befizetési lap elfogadhatóságát gátolják (minők: ha a befizetési lapon a könyvelési szelvényen és az elismervényen kitett összegek nem egyeznek, ha akár a szövegben, akár az összegeken igazítások vannak, ha a befizetési lapon vakarás észlelhető, ha az összegeken minden kétséget kizáróan kiírva nincsenek, végre, ha a befizetési lap olvashatatlanságig bepiszkolódott vagy el van szakítva) fenn nem forognak, a pénzt átveszi, a lapot lebélyegzi, az elismervényt aláírja és ezt a tulajdonképeni befizetési lap levágása után nyugtá gyanánt a befizetőnek kiszolgáltatja.

6. §. A tandíj lefizetésének a személy tekintetében való igazolására a befize-

tési lapok «szelvény»-én és «befizetési lap» elnevezésű részén a tanuló neve és az általa látogatott osztály — mindenkor még a befizetés előtt — tintával olvashatóan reáírandó.

A tanuló neve és az általa látogatott osztály a «befizetési lap» elnevezésű részén a befizető neve részére fenntartott helyen tüntetendő fel.

A közvetítő postahivataltól visszaadott elismervényt és szelvényt egymástól elválasztani nem szabad. Ez a tanulónak a tandíj lefizetéséről nyugtatóul szolgál, általa megőrzendő és a tandíjkezelőnek felszólítására bemutatandó.

7. §. A tandíjfizetés részletes módozataira nézve a tanulók és szülők részére külön tájékoztató szolgál, mely a tanévi iskolai értesítőben is minden évben közzéteendő. Ezenkívül ez a tájékoztató minden szülőnek (gyámnak) külön is átadandó. (Esetleg a felvételi jegy hátlapjára nyomtatva.)

8. §. A tandíjrészletek lefizetésének záros határidejét (2. §.) az igazgató az intézet hirdető tábláján jó előre közzétenni tartozik azzal a megjegyzéssel, hogy oly tanuló, ki a tandíjrészletet a záros határidőig lefizetni elmulasztja, az intézet tanulóinak sorából töröltetik, tekintet nélkül a mulasztást előidéző körülményekre.

Ugyaníly értelemben az osztályvezetőknek is kell osztályuk tandíjfizető tanulóit több ízben szóbelileg figyelmeztetniük.

9. §. Ha valamelyik tanuló tandíja bármily kivételes oknál fogva közvetlenül vagy posta útján az igazgató vagy tandíjkezelő kezébe jut, úgy a bevett összeget az igazgató vagy a tandíjkezelő szabályszerűen kiállított befizetési lap útján azonnal a postatakarékpénztárhoz (közvetítő postahivatalhoz) továbbítja. Ily esetben a «befizetési lap» hátlapján levő üres helyen az intézet bélyegzőjének reányomása és «Hivatalból tanügyben, portómentes» szavak reávezetése mellett: hivatalos közlés teendő: «N. N. oszt. tanuló tandíjrészlete.»

10. §. Rendkívüli esetekben szoros kivételképen a befizetés közönséges postautalvánnyal is történhetik. Ilyenkor a postautalványt a föladó: A m. kir. postatakarékpénztárnak (.....i állami (kir. kath.) főgimnázium (főreáliskola) Tandíjkezelés¹ csekk-számlája Budapesten» címzéssel látja el.

II. fejezet. A tandíjmentesség elnyerésére és elvesztésére vonatkozó intézkedések.

11. §. A tandíj fizetése alól való felmentést az intézetbe beírt rendes tanulók után a miniszterium által engedélyezett százalékának határáig, a tanári testület meghallgatása mellett, az intézet igazgatója adja meg.

A tandíjmentesség nemcsak a tandíj egész összegére, hanem annak felére is kiterjedhet.

12. §. A felmenthető tanulók számának megállapításánál alapul szolgál a szeptember hó 15-ig beírt rendes tanulók létszáma, levonván ebből a tanférfiak, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium hatósága alá tartozó tisztviselők és szolgák tandíjmentességben részesülő gyermekeinek számát (lásd 16. §-t). Ezen eredménynél a törtrészek elhagyandók (például a szeptember 15-iki létszám 427, tanférfiak tandíjmentes gyermekeinek száma 13, engedélyezett százalék 20. Lesz tehát $427 - 13 = 414$ és ennek $20\% = 82,8$, így a törtrész elhagyása után 82 egész tandíjmentesség adható.)

Az ilymódon megállapított százalék érvényes az egész tanévre, tekintet

¹ Ha a csekk-számla száma ismeretes, a helyére beírandó.

nélkül arra, hogy a tanév közben szaporodott-e vagy apadt-e a tanulók létszáma vagy sem.

A megszabott százalék határát átlépni tilos, mivel ily esetben az igazgató megfelelő kártérítésre köteles.

Ezek alapján a tanév második felétől, beleszámítva a címben említett középiskolákból a tanév második felében (szeptember 15-ike után) átlépett tandíjmentes tanulókat, csak annyi tandíjmentesség adható, mint amennyi tanuló tandíjmentességét a tanév második felétől kezdve elvesztette.

A szeptember hó 15-ig beirt összes rendes tanulók *Névsor Kimutatását* (a tanulókat osztályok szerint és osztályokon belül betűrendes egymásutánban felsorolva és ezenkívül a tanfériak és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium hatósága alá tartozó tisztviselők és szolgák tandíjmentes gyermekeit «Tf. gy.» jelzéssel megjelölve) szeptember hó 20-ig közvetlenül a miniszterium számvevőségéhez kell küldeni.

Oly intézeteknél, hol a tandíjra nézve szerződésileg külön feltételek állanak fenn, a tandíjfizetés alól való felmentés iránt a miniszter rendeletileg külön intézkedik.

13. §. A tandíjmentességet a tanulónak az intézeti igazgatóhoz címzett szabályszerű folyamodványban kell kérnie. A folyamodványhoz melléklendő a tanuló szüleine, vagy ha árva, saját személyére vonatkozó és egy évnél nem régebb keltezésű hatósági szegénységi bizonyítvány, továbbá, ha előzőleg más intézet tanulója volt, az iskolai bizonyítvány, illetőleg félévi értesítő.

Középiskolai és ezekkel egyenrangú tanintézetek tanárainak és iskola-szolgáinak, továbbá polgári és elemi népiskolai tanítóknak, középiskoláknál működő és elfogadott hitoktatóknak, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium hatósága alá tartozó tisztviselők és szolgák, m. kir. honvédségi, csendőrségi, közös hadseregbeli és haditengerészeti altiszteknek gyermekei szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak tandíjmentességért.

Folyamodni minden évben kétszer lehet: szeptember 15-ig és február 15-ig.

Az igazgató a tanulókat a tandíjmentesség elnyerhetésének összes feltételeire és körülményeire osztályonként, nemkülönbén a hirdető táblán idejekorán hivatalból figyelmeztetni tartozik.

14. §. A tandíj fizetése alól nem menthető fel az oly tanuló:

- a) aki nem képes szegénységét, vagy vagyontalanságát igazolni (kivéve a 13. §. második bekezdésében felsoroltakat),
- b) aki az előbbi tanév, illetőleg időszak végén az erkölcsi magaviseletből rossz vagy kevésbé szabályszerű érdemjegyet nyert,
- c) aki a felsőbb osztályban való fellépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében elégtelen előmenetelt tanusított,
- d) és akinek az említett tantárgyakból, habár nem is volt elégtelen érdemjegye, de több volt az elégséges, mint a jeles és jó érdemjegye együtt.

15. §. Oly szülők gyermekei, kik igazolják, hogy egyszerre három, vagy több gyermeket középiskolában, ezzel egyenrangú egyéb tanintézetekben, tudományegyetemen, műegyetemen, felsőbb tanintézetben, polgári, kereskedelmi vagy ipari szakiskolában taníttatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandíj elengedéseért és a félévtandíj alól valamennyien fel is mentendők, ha iskolai bizonyítványuk, illetőleg értesítőjük a feltételeknek megfelel.

16. §. Tanárok, tanítók, hitoktatók és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium hatósága alá tartozó tisztviselők és szolgák gyermekei — amennyiben arra a 14. §. értelmében érdemesek — az intézetre nézve megszabott tandíjmentességi százalék határán túl is tandíjmentességben részesítendők.

Magánintézetek tanárai, tanítói, óraadói s egyéb alkalmazottai ide nem sorolhatók.

Ugyancsak az említett feltételek mellett a tandíjmentességi százalék határán túl tandíjmentességben részesítendőek az állami gondozásban lévő elhagyott gyermekek, kiknek középiskolai továbbképzését a m. kir. belügyminiszterium engedélyezte.

17. §. Magántanulók a tandíj fizetése alól az igazgató által fel nem menthető s ily tanulóknak kivételes esetekben való felmentése a vallás- és közoktatásügyi miniszternek van fentartva. A felmentés, ha csak az illető miniszteri rendelet máskép nem intézkedik, csak azon tanévre szól, amelyről a tanuló magánvizsgálatot akar tenni.

18. §. A tandíjmentességért benyújtott folyamodványokat az igazgató szeptember 15-től, illetőleg február 15-től számítva egy héten belül rendkívüli tanácskozáson a tanári testület tárgyalása alá bocsátja.

A tanári testület a folyamodványokat az ezen szabályzat 11., 13., 15., 16. és 17. §-aikban foglalt feltételekre és körülményekre nézve elbírálja s ennek alapján az illető tanulót tandíjmentességre ajánlja, vagy a kérés megtagadását javasolja.

Az összes folyamodó tanulókról az «A» minta szerint szerkesztendő minősítési kimutatást a megbízott tandíjkezelő állítja össze és annak rovatait — a két utolsó kivételével — az okmányok alapján kellő pontossággal kitölti.

Az utolsóelőtti rovatot az értekezleten a tanári testület véleménye alapján az értekezlet jegyzője tölti ki. Az ekként kiállított minősítési kimutatás egyúttal jegyzőkönyvül is szolgál, melyet az igazgató és a jegyző irnak alá. E kimutatásban foglaltak hitelességeért és az eredeti okmányok lényeges tartalmával való megegyező voltáért a jegyző és az igazgató felelős.

19. §. A felmentést a fentebbiekben megengedett határok közt, a tanácskozástól számított három nap alatt az igazgató adja meg. Ez eljárásban a tanári testület véleménye által kötve nincs, mert a felelősség minden tekintetben őt terheli.

A kimutatást az igazgató csak akkor helyezheti irattárba, ha annak illető rovatába a felmentés adatait pontosan bejegyezte s a kimutatást véglegesen aláírta. A felmentés azon iktatói szám és dátum alatt történik, mely szám alatt a minősítési kimutatást az irattárba helyezi.

Az engedélyezett tandíjmentességek adatai a megfelelő főkönyvi lap illető rovatába azonnal bejegyzendőek, hogy ennek alapján az adatokat az iskolai bizonyítványba (értesítőbe) fel lehessen venni. Megjegyzendő, hogy bármely tanuló tandíjmentességének a főnévkönyvben, továbbá az iskolai bizonyítványban (értesítőben) való jelzésénél a felmentés számán és keltén kívül mindig pontosan kiteendő az is, mely intézet adta a felmentést. (Magántanulóknál a miniszteri engedély száma és kelte.)

20. §. Az igazgató köteles az adott felmentéseket a tandíjkezelővel haladéktalanul, a tanár testülettel az októberi, illetőleg májusi ellenőrző tanácskozás alkalmával, az illető tanulókkal pedig a tanácskozástól számított 4 napon belül az intézet hirdető tábláján közölni.

A tandíjkezelő ezután azonnal összeállítja a tandíjmentességet nyert tanulókról szóló (*B jegyű minta szerinti*) kimutatást. A tanév I. felére vonatkozó eme kimutatásba a múlt tanévekben nyert és még érvényes tandíjmentességet élvező tanulók is felveendőek, míg a tanév II. felére szóló kimutatásban csak a tanév II. felétől nyert tandíjmentességek mutatandók ki.

Ezen kimutatásokat az igazgató köteles október 8-ig, illetőleg március 1-ig a miniszteri számvevőségnek beküldeni.

21. §. A tandíjmentesség mindig azon félévvel veszi kezdetét, melyben a mentesség megadatott. A mentesség érvénye az egész középiskolai tanulmányi időre kiterjed, feltéve, hogy folytatólag változatlanul fennállanak azok a feltéte-

lek, melyekhez a tandíjmentesség megtartása kötve van. (L. 22. §.) A mentesség a mondott feltételek mellett érvényben marad akkor is, ha az illető tanuló — esetleg évközben is — e szabályzat címében említett jellegű más középiskolába lép át.

A tanintézet ilyen változtatása esetében az illető tanuló korábban nyert tandíjmentességének érvényességét iskolai bizonyítványával, illetve utolsó félévi értesítőjével — melyekre évközben való átlépésnél az elbocsátási záradéknak is rá kell vezetve lenni — igazolni tartozik. Ha a tanuló ezt igazolni nem tudja, a szabályszerű tandíjat megfizetni köteles.

Tandíjmentességét megtartja továbbá az a tanuló, ki az első félév folyamán a megelőző alsóbb osztályba önként visszalép, még pedig addig, ameddig a tandíjmentesség feltételeinek megfelel; valamint megtartja az a tanuló is, kit hatósági vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítvánnyal igazolt betegség következtében, vagy figyelmet érdemlő egyéb fontos körülmények miatt az első félév, illetőleg a tanév végén osztályozni nem lehetett, utóbbi esetben akkor, ha az osztályt ismétli, vagy ha Középiskolai Rendtartás 42. §-ában megállapított határidőn belül a tandíjmentesség fennállására megkívánt eredménnyel pótvizsgálatot tesz.

22. §. A tandíjmentesség élvezetét elveszti a tanuló:

a) ha magántanulóvá lesz, mely esetben a mentességet azon félév elejétől veszti el, melynek folyamán magántanulóvá lett;

b) ha bármi oknál fogva az intézetből kizáratik;

c) ha a tandíjmentes tanulónak, vagy annak, ki őt eltartani köteles, vagyoni helyzete kedvezőbbé lesz, mely esetben a mentességet a változás beálltát követő félévtől kezdve veszti el; ez az eset akkor áll be, ha az igazgató a beállott kedvezőbb vagyoni viszonyokról az ennek bejelentésére kötelezett szülőktől (gyámtól) vagy más úton tudomást szerez.

d) tandíjmentességét elveszti továbbá az a tanuló, ki az első félév, illetőleg a tanév végén

az erkölcsi magaviseletből «rossz» vagy «kevésbé szabályszerű» érdemjegyet nyert, ki a felsőbb osztályba való föllépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében «elégtelen» előmenetelt tanúsított;

nemkülönb, ha az említett tantárgyakból több az «elégséges», mint a «jeles» és «jó» érdemjegye együtt.

Ez esetekben a tandíjmentességét a bizonyítványt, illetőleg értesítőt követő félévtől kezdve veszti el a tanuló.

A c) és d) pont alatt felsorolt esetekben az illető tanuló újból való fölmentését csak akkor kérheti és tandíjmentességben csak akkor részesíthető, ha ismét megfelel mindazoknak a föltételeknek, amelyek alatt tandíjmentességért általában folyamodni lehet.

23. §. A tandíjmentesség kedvezményének megvonását a 22. §-ban felsorolt esetekben az illető okmányok megvizsgálása után az intézeti igazgató mondja ki. A mentességet elvesztőknek «C» minta szerint szerkesztett kimutatását félévenként február 15-ig, illetőleg augusztus hó végéig közvetlenül a miniszteri számvevőségnek mutatja be ugyanazon iktatói szám alatt, mely alatt a tandíjmentesség elvesztésének ügyét elintézte. A kimutatás egyik példánya az intézeti irattárban marad. Nemkülönb, idejekorán közli a kimutatást a tandíjkezelővel, továbbá a tanári testülettel a III. ellenőrző tanácskozás, illetőleg az évvizsga tanácskozás alkalmával.

Azonkívül a tandíjmentesség megszűnésére vonatkozó adatok az elintézés után azonnal pontosan bejegyzendők a megfelelő főnévkönyvi lapok illető rovatába, hogy ennek alapján az adatokat a félévi értesítőbe, illetőleg iskolai bizonyítványba föl lehessen venni.

Ha oly tanuló, ki a tandíjmentesség megtartásához kötött feltételeknek nem felel meg, tévedésből a kedvezményt tovább élvezi, az igazgató vagy a mulasztás természetéhez képest a tandíjkezelő megfelelő kártérítésre köteles.

24. §. A tandíjmentesség megadásának és elvesztésének ügyét ellenőrizni a tankerületi főigazgató van hivatva, ki ezt az ellenőrzést évi hivatalos látogatása idején gyakorolja. Ez alkalommal a főigazgató megtekinti a tandíjmentesség elnyerésére és elvesztésére vonatkozó összes iratokat és az elnöktele alatt tartott tanácskozásokon ezekre vonatkozólag meghallgatja a tanári testület esetleges észrevételeit is.

III. fejezet. Egyéb intézkedések.

25. §. Azt a tanulót, ki a 8. §. értelmében a tandíjrészlet le nem fizetése miatt az intézet tanulójának sorából töröltetett, az igazgató saját hatáskörében újból felveheti, ha a törléstől számított 8 napon belül a tandíjrészlet lefizetését postatakarékpénztári elismervénnyel bizonyítja és a késedelmet igazolni tudja. Ezentúl terjedő mulasztás esetében a felvételre az engedélyt alapos megokolás mellett csak a tankerületi főigazgató adhatja meg. Az igazgató elutasító határozata ellen a tankerületi főigazgatóhoz, ennek határozata ellen a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez lehet felebbezni. A felebbezés eldőltségig a tanuló az előadásokra járhat.

Oly kivételes esetekben, midőn a tandíjrészlet utólagos lefizetése a körülményeknél fogva biztosítottak látszik, a kimondott törlés végrehajtását az igazgató felfüggesztheti és a tanulónak megengedheti, hogy az iskolát a 8 napon át is látogathatja.

26. §. A lefizetett tandíjrészletek az illető tanulónak az intézethez való kilépés vagy eltávolítás esetén sem téríthetők vissza. Épúgy nem téríthetők vissza annak, ki évközben rendes tanulóból magántanulóvá lesz. Ha azonban ily tanuló a jelen szabályzat címében érintett jellegű középiskolánál tesz magánvizsgálatot, előzőleg lefizetett tandíja vagy tandíjrészletei beszámítandók annak a tandíjnak összegébe, melyet mint magántanuló ugyanarra az időre fizetni tartozik.

Ha a magántanuló tandíját lefizette, de betegség miatt a tanév végén vizsgálatot nem tesz, hanem ugyanarról az osztályról — melyre a tandíjat megfizette — a közvetlenül következő tanév folyamán tesz vizsgálatot, a tandíjat újból megfizetni nem tartozik.

27. §. Az a rendes tanuló, ki évközben e szabályzat címében említett jellegű középiskolából hasonló jellegű középiskolába lép át, az e tanévre már lefizetett tandíjrészleteket újból megfizetni nem tartozik, ha a tandíjrészletek lefizetéséről hiteles elismervényt mutat fel és ad be.

28. §. Osztályösszevonás esetén a magántanuló a tandíjat minden egyes osztály után és tanévenként a magánvizsgálatra bocsátást megelőzőleg lefizetni tartozik. Tandíjmentesség osztályösszevonásnál is kérelmezhető. Ha azonban a magántanuló évközben az osztályösszevonás kezdeményéről lemond és csak egy évfolyamról vizsgázik, akkor a következő tanévre tandíjmentességét elveszti és ezért újból kell folyamodni.

29. §. Az a tanuló, aki évközben felekezeti vagy községi középiskolából e szabályzat címében említett jellegű középiskolába, nemkülönben, aki e szabályzat címében említett jellegű középiskolából hasonló jellegű más, de magasabb tandíjat szedő középiskolába lép át, ha az előbb látogatott középiskolában tandíjfizetési kötelezettségének eleget tett és erről elismervényt ad be, további tandíj fejében csak a két intézet tandíja között mutatkozó többletet tartozik megfizetni. (Pl. az a tanuló, ki egy évi 48 K tandíjat szedő középiskolából évközben, január hóban

egy 60 korona tandíjat szedő középiskolába lép át és igazolta, hogy az előbbi intézetnél két részletben 24 korona tandíjat már fizetett, az átlépés után azonnal 6 korona tandíjkülönbözetet tartozik fizetni, a maradék 30 koronát pedig 15 koronás részletekben március 15-éig, illetve május 3-áig kell lefizetnie.)

Ha azonban valamely tanuló évközben alacsonyabb tandíjat szedő középiskolába lép át, a tandíjkülönbözet visszafizetésének nincs helye.

Oly esetben, midőn az előbb látogatott felekezeti vagy községi középiskolában az átlépett tanuló tandíjmentes volt, az új intézetben a még esedékessé váló tandíjrészleteket megfizetni tartozik.

C) Jelentkezés a pótló- és javítóvizsgálatra.

Az 1883:XXX. t.-c. 11-ik §-a szerint:

Azon tanulónak, ki egy tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az intézet *tanári testülete* megengedheti, hogy osztályzata kijavítása végett a következő iskolaév kezdetén vizsgálatot tehessen. Aki két tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az csak rendkívüli esetben, a *kir. tankerületi főigazgatóság* engedélye alapján bocsátható javítóvizsgálatra. Az ilyen, a *budapesti kir. tankerületi főigazgatósághoz címzett* kérvényeket a tanulónak *legkésőbb július 4-ig* kell az igazgatóságnál beadni. Aki kettőnél több tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, javítóvizsgálatra semmi esetre sem bocsátható.

A javító-, nemkülönben a pótlóvizsgálatot is rendesen azon tanintézetben kell a tanulónak letennie, melyben az elégtelen tanjegyet kapta, illetőleg a vizsgálatot elmulasztotta. Indokolt esetekben a vallás- és közoktatásügyi miniszter, illetőleg az iskola felekezeti főhatósága megengedi, hogy ezen vizsgálatok más tanintézetekben tétessenek le. *Pótlóvizsgálatra azonban valamely tanuló csak akkor bocsátható, ha a vizsgálatról való elmaradását orvosi bizonyítvánnyal igazolja és ezt a tanári kar elegendő mérségül elfogadja. A pótlóvizsgálati engedélyért a kérvényeket az igazgatósághoz kell benyújtani július 4-ig.* A tanári karnak határozata ellen a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, illetőleg a tanintézet főhatóságához lehet folyamodni.

Kelt Budapest, 1915. év június hava 29-én.

Szölgvény Ferenc,

kir. kath. főgimn. igazgató,

a m. kir. Ferenc József-Nevelőintézet kormányzója.

A Ferenc József-Nevelőintézet programmjából.

(1889/90—1914/15.)

Az intézet célját kipróbált tanárok folytonos felügyelete alatt akarja elérni. Az ezekkel való érintkezés nemcsak a gimnáziumi tárgyakban vezeti a növendékeket szellemi erejük kellő felhasználására, hanem felváltva német, francia és angol nyelven való társalkodás útján elsajátíttatja a növendékekkel a mondott nyelveket, jellemükre, magatartására kellő irányban hat és testi épységüket és tisztaságukat megővja.

A nevelőintézet növendékei vallási gyakorlataik teljesítésében hitoktatóik vezérlete alatt állanak. A katolikus tanulók a gimnázium kápolnájában, a többi vallásúak felekezetük templomában jelennek meg isteni tiszteletre.

A növendékek nevelésével a rendes iskolai tanításon kívül külön intézeti nevelőtanárok foglalkoznak, kik a gimnáziumi tanulmányokban is segítségükre állanak.

A nevelőintézet egy-egy csoportjában legfőleg 20—30 növendék lehet. Egy ily csoportnak van két hálóterme, egy tanulóterme (minden növendék számára külön íróasztallal) és egy játszóterme. Van az intézetnek nagy díszterme, két téli és egy nyári társalgóterme és fürdőosztálya. Nyáron a szabad mozgásra rendelkezésre áll a nevelőintézet kertje, télen a nevelőintézet üveggel fedett udvara.

Ezenfelül a növendékek mennél többször kirándulásokat tesznek nevelőikkel nemcsak szórakozás, hanem okulás végett is. Megtekintik nyáron a vidék természeti szépségeit, télen pedig felkeresik a főváros nevezetesebb közintézeteit, gyűjteményeit és kiállításait, mindig szakszerű és oktató vezetés mellett.

A megbetegedett növendékek számára külön betegosztály van három helyiséggel. Az orvosi felügyelet naponta történik s állandó betegápoló áll rendelkezésre.

Az ételmezés áll: két reggeliből, négy étel ebédből, uzsonnából és két étel vacsorából. A növendékek nevelőikkel együtt étkeznek.

A fizetőhelyekre valláskülönbség nélkül minden kellő magaviseletű és előmenetelű tanuló folyamodhatik. A kérvények a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézendők s az intézet kormányzójánál nyújtandók be. Melléklendő születési, iskolai és egészségi bizonyítvány.

Az alapítványosok vagy egészalapítványosok vagy félalapítványosok. Az egészalapítványosok az ellátásért és tanításért nem fizetnek semmit sem, a félalapítványosok egy évre 900 koronát fizetnek.

A teljes ellátási díj 1800 korona. A díj félevenként előre fizetendő. A zenéért, úszásért, vívásért és lovaglásért a résztvevők külön mérsékelt díjat fizetnek. Végül minden növendék fizet 72 korona gimnáziumi díjat, 10 korona gimnáziumi felvételi és 2 korona 40 fillér gimnáziumi ifjúsági könyvtári és programmdíjat.

Minden növendéknek magával kell hoznia 12 fehér inget, 6 hálóinget, 24 zsebkendőt, 6 alsónadrágot, 12 pár harisnyát, 6 lepedőt, 6 paplanlepedőt, 6 fehér párnahéjat, 6 törülközőt, 1 párnát (64 cm. hosszú, 40 cm. széles), 1 paplant, 1 gyapjútakarót, 2 nyári és 2 téli lábbelit.

Az intézet növendékei egyenruhát viselnek.

A növendékek előmeneteléről és magaviseletéről a szülők vagy gyámok havonként értesíttetnek. Ha valamely növendéknél akár a tanulásban, akár a magaviseletben, akár állandó egészségi állapotában oly hibák mutatkoznak, melyek a nevelőintézet feladatát akadályozzák, a szülők vagy gyámok minden feltűnés nélkül egyszerűen felkéretnek gyermeküknek vagy gyámoltjuknak az intézetből való kivételére.

(Kérjük--leolvasni) Szőlgyémy Ferenc,

nevelőintézeti kormányzó,

a II. ker. kir. kath. főgimn. igazgatója.

[The following text is extremely faint and illegible, appearing to be a list of regulations or a detailed notice. It contains several paragraphs of text, some starting with "A...", "A...", and "A...", but the content cannot be transcribed accurately.]

TARTALOMJEGYZÉK.

	Oldal
<i>Dr. Zombory János: A háború és intézetünk</i>	3
<i>Kimutatás hadbavonult volt tanítványainkról</i> ...	11
<i>Nikolics Ignác</i>	14
<i>Nikolics Ignác: † Bermüller Ferenc (1842—1915)</i>	16
<i>I. A tanintézet belállapota:</i>	
1. Személyi állapot	18
2. A könyvtárak és szertárak vagyoni kimutatása	23
3. Segélyezési ügy	24
a) Ösztöndíjas tanulók	24
b) Segélyező-egyesület	24
c) Alapítványok	25
<i>II. Szellemi állapot:</i>	
1. Nevelés	27
2. Oktatás	28
A) Rendes tantárgyak:	
α) Bevégzett tananyag	28
β) Az V., VI., VII. és VIII. oszt. feladott magyar és a VII. és VIII. oszt. feladott német nyelvi dolgozatok... ..	28
γ) Az írásbeli érettségi vizsgálat tételei	29
B) Rendkívüli tantárgyak:	
Egyházi ének	29
3. Iskolai ünnepély	30
4. Cserkészcsapat	30
5. Fontosabb mozzanatok a főimn. ez évi történetéből... ..	30
6. Főigazgatói látogatás	31
7. Tanulmányi kirándulások	31
8. Beiratások	32
9. Vizsgálatok	32
10. A tanulók egészségi állapota	32
11. A tanulók osztályozása	33
<i>III. Statisztikai táblázatok</i>	
<i>Tankönyvjegyzék 1915—16-ra</i>	53
<i>IV. A jövő tanévre vonatkozó figyelmeztetések és az új tandíj-szabályzat</i>	
<i>A m. kir. Ferenc Sózsef nevelőintézet</i>	65

